PULAKANKURAM

പുളകാങ്കുരം.

ഗ്രന്ഥകർത്താ:

നാലപ്പാട്ട് നാരായണമേനോൻ.

NALAPPATTU NARAYANA MENON

പ്രസാധകൻ:

സി. പി. ഗോവിന്ദൻ നായർ, ബി. എ; എൽ. ററി.

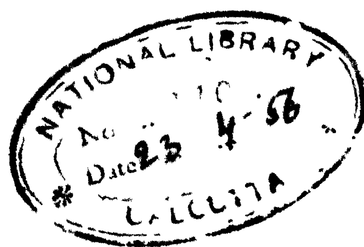
1108

1928

മംഗളോദയം പ്രസ്സ്, തൃശ്ശിവപേരൂർ.

Copyright, Nalapat Narayana Menon, 1928.
All rights reserved
(First Edition

അവതാരിക

ശ്രീമാൻ നാലപ്പാട്ട് നാരായണമേനോൻ ഇതിന്ന് എത്രയോ മുമ്പുതന്നെ അനാശങ്കമായവിധം തന്റെ കവിയശസ്സു മലയാളത്തിലെങ്ങും പ്രതിഷ്ഠിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു; അദ്ദേഹത്തെ വായനക്കാരുമായി പരിചയപ്പെടുത്താൻ ഇനി ഒരാൾ പുറപ്പെടുന്നതു കേവലം ധാർഷ്ട്യമാണ്. പക്ഷെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു കാവ്യസഞ്ചയത്തിന്നു ഞാൻ അവതാരകനായതിനെപ്പറ്റി ഒരു ക്ഷമായാചനം ആവശ്യമായിരിക്കും. അനവധി കൊല്ലങ്ങളോളമായി നാലപ്പാടിനോട് അടുത്തു പരിചയിക്കാൻ ഇടവന്നിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു വായനക്കാരിൽ പലർക്കും സാധിച്ചിട്ടില്ലാത്തവിധം, കവിതയേയും ജീവിതത്തേയും പറ്റി അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാസ്തവാഭിപ്രായം മനസ്സിലാക്കാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നാണ് എന്റെ ഒരു ന്യായം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിത ആസ്വദിക്കാൻ അങ്ങനെ ഒരറിവ് എത്രകണ്ടാവശ്യമാണെന്നതിന്നു, 'ദുർഗ്രഹത' എന്ന ദോഷം ചിലർ അതിന്നാരോപിക്കുന്നതുതന്നെ ഒരു തെളിവാണ്. അതിനാൽ കവിതയെപ്പറ്റി, അഥവാ ജീവിതത്തിൽ കവിതയ്ക്കുള്ള സ്ഥാനത്തെപ്പറ്റി, നാലപ്പാടനുള്ള അഭിപ്രായം അപൂർണ്ണമായിട്ടെങ്കിലും ഒന്നു സൂചിപ്പിച്ചുവെയ്ക്കുയാണ് ഞാൻ ചെയ്യാൻ പോകുന്നത്; അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതാസ്വാദനത്തിൽ വായന

കാൎക്ക് ഇതുകൊണ്ട് അല്പമെങ്കിലും എളുപ്പമുണ്ടാകുന്ന പക്ഷം ഞാൻ കൃതാൎത്ഥനായി.

“ഏററവുമധികം ഭംഗിയുള്ളത് ഏററവുമധികം ഒററപ്പെട്ടുനില്ക്കുന്നു” എന്ന് ഒരിംഗ്ലീഷുകവി പറയുന്നുണ്ട്. നാലപ്പാടൻ നമ്മുടെ എല്ലാ കവികളിൽനിന്നും ഒററപ്പെട്ടുനില്ക്കുന്നു അദ്ദേഹം നമ്മുടെ ഒരു സ്വതന്ത്രകവിയാണ്—ഒരു കവിയും ആത്മജ്ഞാനിയും ആന്തരമായ പ്രേരണകൊണ്ടേ അദ്ദേഹം തൂവലെടുക്കാറുള്ളു ആന്തരമായ ഒരു വികാരാവേശത്തിൽ മാത്രമേ അദ്ദേഹം കവിതാദ്വാരാ സ്വാനുഭവങ്ങളെ കുറിച്ചിടാറുള്ളു (പുളകാങ്കുരം എന്ന പേർതന്നെ ഇതു സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ) മററുള്ളവർ ചെയ്യുന്ന ഗുണദോഷനിരൂപണത്തിൽ അദ്ദേഹം ഉദാസീനനാണ് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ചുററും അതിർക്കോട്ട കെട്ടാൻ ഒരു നിരൂപകനും ശക്തനല്ല. ജീവിതത്തിലെന്നപോലെ, കവിതയിലും അദ്ദേഹം ആരാധിക്കുന്ന വസ്തുക്കൾ ആഡംബരരഹിതങ്ങളാണ്; എന്നാൽ നാലപ്പാടൻെറ കവിത കുറച്ചധികം ആലോചനാപരമത്രേ. അദ്ദേഹം എഴുതുന്നതു വിചാരശീലന്മാൎക്ക് വേണ്ടിയാണെന്നതിനു തൎക്കമില്ല. ഇതും അദ്ദേഹത്തിനു ഉപകരണമായ നമ്മുടെ ഭാഷയുടെ അപൂൎണ്ണതയും കൂടിയായപ്പോൾ, അല്പം ചിലരുടെ ആന്തരമായ ആരാധനത്തോടുകൂടെ ദുൎഗ്രഹത നാലപ്പാടൻെറ കവിതയിൽ ആരോപിതമായിത്തീൎന്നു.

നാലപ്പാടന്റെ നില മറ്റെല്ലാവരിൽ നിന്നും ഭേദിച്ചിട്ടാണെന്നു പറഞ്ഞതിനെ ഞാൻ വിവരിക്കട്ടെ. പഴയ മലയാളകവികളെ സ്മരിക്കുമ്പോൾ, ഒന്നാമതു തുഞ്ചനും രണ്ടാമതു കുഞ്ചനുമാണ് നമ്മുടെ സ്മൃതിപഥത്തിലെത്തുന്നത്. തുഞ്ചത്താചാര്യൻ ഒരു മഹാകവിതന്നെ. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹാകവിത്വം തികച്ചും വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ അക്കാലത്തെ ജനങ്ങളുടെ അവസ്ഥാവിശേഷം അനുവദിച്ചില്ല; ആളുകൾക്ക് 'കഥ'യുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കേണ്ടുന്ന ഒരു കാര്യമായിരുന്നു അത്; ആ കൃത്യത്തിൽ എഴുത്തച്ഛൻ വിജയംതന്നെ നേടിതാനും. കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരാകട്ടെ, ആളുകളെ ചിരിപ്പിക്കുവാനാണ് അധികം ശ്രമിച്ചത്. അതിന്ന് അദ്ദേഹം തന്റെ കവിതയെ പലപ്പോഴും ആഭാസംകൂടിയായി തോന്നുന്ന മട്ടിൽ തുള്ളിക്കളിപ്പിച്ചും കൊണ്ടിരുന്നു. കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ കോമളങ്ങളായ കിളിപ്പാട്ടുകളെ ഞാൻ വിസ്മരിക്കുന്നില്ല എന്നാൽ അവ സംസ്കൃതാലങ്കാരികന്മാരാൽ കെട്ടിപ്പൊക്കപ്പെട്ട കൽത്തുറുങ്കിൽ കിടന്നു പുരാണം ചൊല്ലുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അന്നത്തെ പരിതഃസ്ഥിതി നോക്കുമ്പോൾ, ഇതിൽ അത്ഭുതപ്പെടാനില്ലെന്നു സമാധാനിക്കാം. വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ തുടങ്ങിയ അടുത്ത കാലത്തെ കവികളും ആ തുറുങ്കിൽ നിന്നു വിട്ടുപോരാൻ ശ്രമിച്ചില്ലെന്നാലും ഇരിക്കട്ടെ; ഇന്നത്തെ പല കവികൾ കൂടി ആ അസ്വാതന്ത്ര്യത്തിൽത്തന്നെ ചുരുണ്ടുകിടക്കുന്നതിലാണ് ഏറെ സങ്കടം. സംസ്കൃതം മാത്രം എന്നല്ല വിട്ടു മററു ചില സംസ്കൃത ഭാഷകൾ കൂടിയും,

കേരളത്തിലെ എന്നല്ല വിട്ടു മററു പല പരിഷ്കൃതരാജ്യങ്ങളിലെ സമ്പ്രദായങ്ങൾ കൂടിയും, മനസ്സിലാക്കുവാൻ സൌകൎയ്യമിരുന്നിട്ടും ഈ മാന്യന്മാർ തങ്ങളുടെ കവിതാദേവിയ്ക്കു കുറെക്കൂടി വിസ്താരമുള്ള ഒരു വാസഗൃഹം കല്പിച്ചു കൊടുക്കാത്തതു കഷ്ടം തന്നെ.

ഈ മലയാളകാവ്യകൎത്താക്കന്മാരുടെ അടുക്കൽ എനിയ്ക്കു വലിയ സുഖം തോന്നാറില്ല. അവരുടെ കവിത ജീവിതത്തിൽ നിന്നു ദൂരപ്പെട്ടിട്ടാണ്. പ്രാപഞ്ചികാനുഭവങ്ങളുടെ എല്ലാ തരം രൂപഭേദങ്ങളേയും അവർ തൊടാതെ വിടുന്നു. മതത്തേയും സദാചാരത്തേയും സംബന്ധിച്ചുള്ള ചില ഇറുകിയ മൎക്കടമുഷ്ടികളിലേയ്ക്കു് അവർ തലയും തിരുകിക്കൂടുന്നു. മറെറന്തുതന്നെ ഗുണമിരുന്നാലും, മനുഷ്യത്വത്തേയും പ്രപഞ്ചത്തേയും പററിയുള്ള ഈ മാതിരി ഒരപൂൎണ്ണസങ്കല്പത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയിട്ടുള്ള കോട്ടകെട്ടൽ കവിതയിൽ തികച്ചും ആക്ഷേപാൎഹമാണ്. കലകൾ 'ആദൎശപര'ങ്ങളാണെന്ന തത്വത്തെ ഞാൻ തീരെ എതിൎക്കുന്നില്ല. "കവിത ജീവിതത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിയ്ക്കണം. അല്ലാതെ ജീവിതം കവിതയെ ആശ്രയിച്ചിരിയ്ക്കരുത്." ഇതും ശരിയാണ്. പക്ഷെ ജീവിതത്തിന്റെ വെറും ഛായയെടുത്തു കൂട്ടിവെച്ചതായിക്കൂടാ കവിത; അതും അപൂൎണ്ണതയാണ്. മാനസികമായും ആത്മീയമായും, മാനുഷമായും അമാനുഷമായും ഉള്ള പല ശക്തികളേയും പ്രേരണകളേയും കേവലം വിസ്മരിച്ചുകളഞ്ഞ് ഇന്ദ്രിയഗോചരമായ ഒരു ലോകാംശത്തെ മാത്രം പകൎത്തിക്കാണിച്ചതുകൊണ്ടും കലാവിദ്യകൾ തൃപ്തിപ്പെടുന്നതിന് ഒരൎത്ഥവുമില്ല.

അതിരിടപ്പെട്ടു. നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ കവിത—മഹാകവി വള്ളത്തോളിന്റെ മലയാളഭാഷ എന്നൊന്നും നാമി പറയട്ടെ—തികച്ചും വ്യത്യസ്തമായ ഒരു നൂതനപഥത്തിലേയ്ക്കു തിരിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു. വള്ളത്തോൾ ഒന്നാമതായി ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളെ പുനരുദ്ധാരണംചെയ്തു പുഷ്ടമപ്പെടുത്തി. ഇദ്ദേഹം ഉപയോഗിയ്ക്കുന്ന ദ്രാവിഡവൃത്തം ഭാഷയുടെ ആന്തരമായ ശക്തിയ്ക്കും, സൗഭഗത്തിനും ഇണങ്ങും യോജിച്ചതാണ്. വേദം, പുരാണം, ബൈബിൾ, ഖുറാൻ, ചരിത്രം, ഐതിഹ്യം എന്നിവയും മറ്റു പലതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതയ്ക്കു വിഷയമായിക്കാണുന്നു. സമുദായികാചാരങ്ങൾ, പാവങ്ങളുടെ ദയനീയസ്ഥിതി, പ്രഭുക്കന്മാരുടെയും വിത്തേശന്മാരുടെയും ചില നികൃഷ്ടചേഷ്ടകൾ, നമ്മുടെ അസ്വാതന്ത്ര്യം, മതസംബന്ധികളായ വൈരങ്ങൾ, വർഗ്ഗീയമത്സരങ്ങൾ,—ഇവയെല്ലാം അദ്ദേഹത്തെ അപ്പപ്പോൾ ഒരു വികാരാവേശത്തിലേയ്ക്കുയർത്തുകയും ചിലപ്പോഴെല്ലാം ഒരസാമാന്യതത്ത്വങ്ങളാവിഷ്കരിക്കയും ചെയ്യുന്നു ഇവയിൽനിന്നെല്ലാം മനുഷ്യലോകത്തിന്റെ സഗൌരവമായ നിഃശ്ശബ്ദഗീതത്തെ അദ്ദേഹം കേൾക്കുന്നു.

പ്രകൃതിയും അദ്ദേഹത്തിന്നു പലപ്പോഴും കവിതാവിഷയമാകുന്നുണ്ട്. മഞ്ഞുകട്ടംകൊണ്ടു തൊപ്പിവെച്ച പർവ്വതാഗ്രങ്ങൾ, തള്ളിയൊലിയ്ക്കുന്ന മലഞ്ചോലകൾ, തോട്ടങ്ങളോടും വയലുകളോടുംകൂടി പ്രശാന്തങ്ങളായ നാട്ടുപുറങ്ങൾ, ഭൂമിയിലും ആകാശത്തിലും പാറിക്കളിയ്ക്കുന്ന പ

[illegible], വേനൽക്കാലം, ചാറ്റമേറിയ പ്രഭാതം, തിങ്ങളുന്ന സായങ്കാലം, മഞ്ഞുകാലം, പേമഴ,— ഇവയും മറ്റും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാവനാശക്തിയെ ഇളക്കിവിടുകയും, എല്ലാ ധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങളും ഒരുമിച്ചുകൂടിയതിലധികം തത്വങ്ങളെ ആ കവികലയുടെ കാവ്യമുഖേന നമുക്കുപദേശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. "എന്തെങ്കിലും ഒരു വസ്തുവെടുത്ത് അതിൽ സകലവും കാണാനാകുന്നു"തായി ബൽസാക്കിനെപ്പറ്റി ടെയിൻ പറയുന്ന ആ "അപായകരവും അതിവിശിഷ്ട"വുമായ ശക്തിവിശേഷം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ട്. ഈ ഭൌതികവസ്തുക്കൾക്കുള്ളിൽ തികച്ചും ചുഴിഞ്ഞുനോക്കുമ്പോൾ, ഈ ദൃശ്യലോകാന്തർഭാഗത്തായി ഒരു യഥാർത്ഥലോകം കവി നമുക്കു കാണിച്ചുതരുന്നു. ഭിന്നവസ്തുക്കളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞ ഈ ലോകത്തിൽ ലൌകികവും മാനസികവുമായ ഒരു ജീവിതൈക്യത്തെ ചിലപ്പോൾ കവി കണ്ടെത്തുന്നു. "ഒരു കമ്പിയില്ലാത്ത വീണ" എന്ന് അദ്ദേഹത്തെ നാമകരണം ചെയ്യുള്ള കവിയാണെന്നു തോന്നുന്നു; എന്നാൽ വള്ളത്തോളുകട്ടെ ആ കമ്പിയില്ലാത്ത വീണയ്ക്കു കമ്പി കെട്ടിത്തന്നു.

കവനവിഷയങ്ങളുടെ എന്തൊരു സമ്പത്ത്! അതിന്റെ നിർമ്മാണചാതുരിയോ അതിലും അപാരം! ആത്മഗതങ്ങളെ എഴുതിക്കാണിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൂലികയെ യാതൊരു തൊങ്ങലുകളും, നിയമക്കെട്ടുകളും, ആചാരപ്പൂരികളും, തടയുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഖ

ണ്ഡകഥകൾ യാതൊരലങ്കാരമാണെന്നും ചമഞ്ഞു ഞെളി യുന്നില്ല. അനിരുദ്ധൻ, ഗണപതി, ശിഷ്യനും മകനും, മഗ്ദലനമറിയം എന്നിങ്ങനെയുള്ള പലതിലേയും കഥാകഥനരീതി എത്ര നിസ്സർഗ്ഗസുഭഗം! അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾ—അഹോ, മുത്തശ്ശിമാരുടെ പഴങ്കഥപോലുള്ള പണ്ടത്തെ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളുമായുള്ള വ്യത്യാസം! – മനുഷ്യഹൃദയത്തിലെ ഓരോ വികാരത്തേയും എത്ര സ്പഷ്ടമായി, മനോഹരമായി, വരച്ചു കാണിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യംഗ്യങ്ങളും, ധ്വനികളും, വാക്കുകളെ മാററിവെയ്ക്കാൻ പാടില്ലാത്ത രചനാസൌഷ്ഠവവും, നൂതനാശയങ്ങളും വായനക്കാരുടെ ഭാവനാബലത്തെ തട്ടിയുണർത്തി കൂടെ കൊണ്ടുനടക്കുന്നു. പ്രാചീനകൃതികളൊന്നുംതന്നെ ഇതു ചെയ്തു കാണുന്നില്ല.

വള്ളത്തോളിന്റെ കവിതയും, അതോടുകൂടി മലയാളകവിതയും, ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഈ സർവ്വതോമുഖമായ പരിവർത്തനം ഇവിടെ നാം അനുസ്മരിച്ചു കഴിഞ്ഞു.

കഴിഞ്ഞ ശതാബ്ദത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽവെച്ചു തുടങ്ങിയ പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരത്തിന്റേയും പാശ്ചാത്യപരിജ്ഞാനത്തിന്റേയും ശക്തിമത്തായ പ്രചാരം അനവധികാലമായിട്ടുള്ള ഇന്ത്യയുടെ ധാർമ്മികവും സാമുദായികവുമായ പരിവർത്തനത്തിന്റെ അഗാധഭാഗവുമായി കൂട്ടിമുട്ടി. ഇംഗ്ലീഷിന്റെ ക്രമാനുകൂലമായ പ്രചാരം—അതു മറെറാന്നിൽ എത്ര ദോഷമിരുന്നാലും—എല്ലാത്തരം പാശ്ചാത്യവിചാരങ്ങളേയും ഇന്ത്യയിലേയ്ക്കു കടത്തിവിട്ടു. പ

ത്തെ ഇന്ത്യയെ ഇംഗ്ലണ്ടാക്കിത്തീർക്കലിന്നു, ഹിന്ദു ഇന്ത്യ
യെ ക്രിസ്ത്യൻ ഇന്ത്യയാക്കിത്തീർക്കലിന്നു, വിലങ്ങനെ മ
റൊരു പ്രതിചലനം ഹിന്ദുക്കളുടെ അന്ധവിശ്വാസ
ത്തെ അടിച്ചുടച്ചുകൊണ്ടും, ഹിന്ദുക്കളുടെ ശാശ്വതാദശ
ങ്ങളെ വീണ്ടും തട്ടിപ്പുടച്ചു കൊണ്ടും, പുറപ്പെട്ടു ഇവയു
ടെ ആവർത്തനം ആര്യസമാജത്തിൻെറ വിസ്തരത്തിൽ
ഒരു പതനം വരുത്തി. ഇന്ത്യയിലെ ധാർമ്മികശ്രദ്ധയുടെ
പുനരുദ്ധാരണവും പാശ്ചാത്യചിന്തകളുടെ ഇന്ത്യയിലെ
ക്കുള്ള പ്രവാഹവും കൂടി വിചാരശീലനായ ഏതിന്ത്യക്കാര
ൻെറയും മനോഗതിയെ ഒന്നു മാററിവിട്ടു. ആ കൂട്ടത്തിൽ
നാട്ടുഭാഷകളും ഒരു തിരിച്ചൽ തിരിഞ്ഞു. വംഗദേശീയ
സാഹിത്യപ്രസ്ഥാനങ്ങളെല്ലാം കലാകുശലന്മാരുടെ ക
യ്യിലെത്തി; അവർ അവയിൽ നിന്നു ഉല്ലേഖസൃഷ്ടിയുടെ
കരുക്കൾ കൈവശപ്പെടുത്തി. ഭൂതകാലത്തിൻെറ പെ
രുമാണ്ഡത്തിൽ—ഇന്നില്ലാത്ത ചില ഗുണങ്ങൾ അ
തിലുണ്ടെങ്കിലുംകൂടി—കയ്യിട്ടു തപ്പിക്കൊണ്ടു കാലം കഴി
ക്കുന്നതിൻെറ പ്രയോജനശൂന്യതയെ കുറച്ചിടകൊണ്ട് അ
ല്പം ചിലരെങ്കിലും മനസ്സിലാക്കി. അന്നു ലോക
ത്തിൻെറ നാനാ ഭാഗവും തമ്മിൽ അകന്നു നിന്നിരി
രുന്ന വരമ്പുകളെല്ലാം ഒരു സാഹിത്യസംബന്ധിയായ,
ഒരു മനഃസംസ്കാരപരമായ, ഐക്യപ്രവാഹത്തിൽ ഉട
ഞ്ഞുപോയി.

ഈ ഐക്യബോധത്തോടുകൂടി ജീവിതത്തെയും പ്ര
പഞ്ചത്തെയും കുറിച്ച് എല്ലാ രാജ്യത്തുമുള്ള പുരുഷന്മാരും

കലാവിദ്യകളെ ഒന്നു രൂപഭേദപ്പെടുത്താൻ തുടങ്ങി. കഴിഞ്ഞ ഒരിരുപതു കൊല്ലത്തിനുള്ളിൽവെച്ചു, പാശ്ചാത്യപൌരസ്ത്യജീവിതത്തിൽ കാണുന്ന അറിവിൻെറയും ലോകപരിചയത്തിൻെറയും ഫലം കാവ്യനിൎമ്മാണത്തെയും കാവ്യനിരൂപണത്തെയും ശക്തിയോടുകൂടി ബാധിച്ചുവന്നു. ഒരു മതത്തിൽനിന്നും ഉണ്ടാകാത്ത പ്രാപഞ്ചികജ്ഞാനം മനുഷ്യൎക്കനുഭവപ്പെട്ടു. അതാകട്ടെ, പുരാതനമതതത്വങ്ങളേക്കാൾ, മതാനുഷ്ഠാനങ്ങളേക്കാൾ, മനുഷ്യഹൃദയത്തിന്ന് ഉത്സാഹകരവും ആശ്വാസപ്രദവുമായിക്കണ്ടു. പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങൾക്കു ഗോചരങ്ങളായി ചില സത്യങ്ങളും അറിവുകളും മനുഷ്യർ കണ്ടെത്തുകയായി. ഈ പരിവർത്തനത്തെ വിലവെയ്ക്കാതെ, അഹംഭാവംകൊണ്ടോ, പഴയതിനോടുള്ള അതിപ്രതിപത്തികൊണ്ടോ, ഒരാൾ കവിയോ നിരൂപകനോ ആവാൻ നോക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അയാൾ നിശ്ചയമായും അജ്ഞനും വിഡ്ഢിയുമാണ്.

ഈ ചരിത്രസംബന്ധിയായ വിവരണം മുൻനിൎത്തിക്കൊണ്ടും, മലയാളകവിതയെ ഉജ്ജീവിപ്പിയ്ക്കുകയും നാലപ്പാടനിൽ ഒളിഞ്ഞു കിടന്നിരുന്ന കവിതാതേജസ്സിനെ ഉത്തേജിപ്പിയ്ക്കുകയും ചെയ്ത വള്ളത്തോളോടുള്ള കൂട്ടുകെട്ടിനെ സ്മരിച്ചുകൊണ്ടും, നമ്മുടെ കവിയേയും അദ്ദേഹത്തിൻെറ കവിതയേയും നോക്കിക്കാണുന്നതാവശ്യമാണെന്നു ഞാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നു. എൻെറ അവതാരികയിലെ ഈ ഒരു ഭാഗം കുറച്ചധികം നീണ്ടുവെങ്കിലും, ഇ

ലോകത്തെ ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ കാണുന്ന പുതുപ്രസ്ഥാനങ്ങളെ പൊതുവായും, നാലപ്പാടന്റെ കവിതാരീതിയെ സവിശേഷമായും മനസ്സിലാക്കുന്നതിന്ന് ഇത് അത്യാവശ്യമാണെന്നു ഞാൻ പറയും.

II

നാലപ്പാട്ടു നാരായണമേനോൻ കൊല്ലം 1068-ൽ പൊന്നാനിത്താലൂക്കിൽ ഒരു കുഗ്രാമമെന്നു പറയാവുന്ന അണ്ടത്തോട്ട് (വന്നേരി) മുമ്പു സാഹിത്യത്തിലോ മറ്റു കലാവിദ്യകളിലോ പ്രസിദ്ധികേട്ടിട്ടില്ലാത്ത ഒരിടത്തരം കുടുംബത്തിൽ ജനിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്കൂളിലിരുന്നുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം വളരെ വേഗത്തിൽ, യാതൊരു സർവ്വകലാശാലാപരീക്ഷയിലും ഏർപ്പെടുന്നതിനു മുമ്പായി, അവസാനിച്ചു. അങ്ങിനെ വളരെ ചെറുപ്പത്തിൽത്തന്നെ അദ്ദേഹം എല്ലാത്തരം വ്യവസ്ഥിതത്വത്തോടും മല്ലിടാൻ തുടങ്ങി. അതു നന്നായി താനും. ടഗ്ഗൂറിനെപ്പറ്റി കസിൻസ് പറയുകയുണ്ടായപോലെ "അദ്ദേഹം ഒരു ജീവിതമാണ്; അല്ലാതെ ഒരു വ്യവസ്ഥിതത്വമല്ല.". പാഠ്യപുസ്തകങ്ങളിൽനിന്നും പരീക്ഷകളിൽനിന്നും കുട്ടിക്കാലത്തുതന്നെ രക്ഷപ്പെട്ടു കിട്ടിയതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബുദ്ധി സങ്കുചിതമാകാതെ കഴിഞ്ഞു. അതേവരെയായുള്ള നിസ്സാരവായന വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ട സൌകര്യം അതുകൊണ്ടദ്ദേഹത്തിന്നു ലഭിച്ചു. ഇന്നദ്ദേഹത്തിന്നെത്തിയിട്ടുള്ള വായന അപാരമാണ്. ഉത്സാഹപരമായ മനസ്സ് ആ വിധം ശേഖരിച്ചു പോരുന്ന വായിച്ചറിവിനെ

അദ്ദേഹത്തിൻെറ ബുദ്ധിവിശേഷം വകതിരിച്ചു പ്രധാനം പ്രധാനമായിട്ടുള്ളതിനെ സ്വീകരിക്കുകയും, അങ്ങിനെ പ്രപഞ്ചത്തിലെ ഏതു പരമാണുവിലും ഈശ്വരതത്വം തിളങ്ങിക്കാണുമാറ് ഒരു ഐക്യബുദ്ധിയെ അനന്മയപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.

കാഴ്ചയിൽ നാലപ്പാടൻ ഒരു സുകുമാരശരീരനും, തൻെറ ചെറിയ കൈവിരലുകൾപോലെ സൌമ്യസ്വഭാവനുമാണ്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ സംഭാഷണത്തിൽ ഒരോജസ്സും, ഒരു പ്രസാദവും, സൌമ്യമെങ്കിലും ഉജ്ജ്വലമായ രസികത്വവുമുണ്ട്. അദ്ദേഹം അത്യധികം മയ്യുള്ളു നോക്കുന്ന രൂളും, ശബ്ദത്തിലും, ആംഗ്യങ്ങളിലും, മററു പെരുമാററത്തിലും, ആകർഷകത്വമുള്ള ആളുമാണ്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഏതു പ്രവൃത്തിയിലും പരിഭ്രമമില്ലായ്മ സവിശേഷമായിട്ടുണ്ട്.

നന്നെ ചെറുപ്പത്തിൽത്തന്നെ അദ്ദേഹം ഭാഷയിലെ തൻെറ സുഹൃത്തും ഉപദേഷ്ടാവുമായ വള്ളത്തോൾ മഹാകവിയോടു പരിചയപ്പെട്ടു. ആ ക്ഷണം മുതൽക്കേ ആ രണ്ടു പേരിലും അങ്കുരിച്ചുപോന്ന അതിസ്നേഹം, ഗുരുശിഷ്യപ്രതിപത്തി എന്നു പറയട്ടെ, മനോഹരമായ ഒരു വിശിഷ്ടകാവ്യമാണ്—അതേ, അതിൻെറ ഏതൊരേടും വായിച്ചുനോക്കാൻ സൌകൎയ്യമുണ്ടായിട്ടുള്ള ഏതൊരുവനേയും ആനന്ദഭരിതനാക്കിയിട്ടുള്ള ഒരു രസോത്തരകാവ്യം! അതിനുശേഷം അവർ രണ്ടുപേരുംകൂടി മലയാളത്തിൽ പലേടത്തും, മലയാളസാഹിത്യത്തിലെന്നപോ

ലു, സഞ്ചരിച്ചു. ഇന്നു പേരെടുത്തിട്ടുള്ള എല്ലാ സാഹിത്യകാരന്മാരുമായി അവർ പരിചയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എല്ലാവരുമായി സാഹിത്യപരമായ അഭിപ്രായവിനിമയം അവർ ചെയ്തിട്ടുമുണ്ട്. സംസ്കൃതത്തിലും ഇംഗ്ലീഷിലും മേലേക്കിടയിലുള്ളതെല്ലാം അവർ ഒരുമിച്ചു നോക്കി മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുന്നു. രണ്ടുപേരുടേയും പ്രതിഭ അസാധാരണമായതുകൊണ്ട് അവർ അവയെ വേണ്ടതുപോലെ അറിഞ്ഞാസ്വദിക്കുകയും ചെയ്തു. വള്ളത്തോളിന്റെ കവിതകളിൽ കാണുന്ന "പാശ്ചാത്യ"ശയങ്ങൾക്ക് നാലപ്പാടനും, നാലപ്പാടന്റെ കവിതകളിൽ കാണുന്ന സംസ്കൃതഭാഷാഗുണങ്ങൾക്കെല്ലാം വള്ളത്തോളും അന്യോന്യം കടപ്പെട്ടിട്ടില്ലേ എന്നു ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു

നാലപ്പാടന്റെ ചെറുപ്പകാലത്തുണ്ടായിട്ടുള്ള മറെറാരു പ്രധാനസംഭവം 'ബ്രഹ്മവിദ്യാസംഘ'ത്തിലേക്കുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രവേശമാണ് അദ്ദേഹം തന്റെ സഞ്ചാരങ്ങൾക്കിടയിൽ പലപ്പോഴും കോഴിക്കോട്ടു ചെന്നിരുന്നു. അക്കാലത്തു ബ്രഹ്മശ്രീ മഞ്ചേരി രാമയ്യരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഉജ്ജ്വലമായി നടന്നിരുന്ന കോഴിക്കോട്ടെ ബ്രഹ്മവിദ്യാശ്രമം ബുദ്ധിയും ഉത്സാഹവുമുള്ള മലബാറിലെ എല്ലാ ചെറുപ്പക്കാരേയും ശക്തിയിൽ ആകർഷിച്ചു പോന്നു. ഇപ്പോൾ ആ സംഘാംഗം എന്ന നില നിയമപ്രകാരമില്ലെങ്കിലും, ആ സംഘവുമായുള്ള സമ്പർക്കം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതഗതിക്കു് ഒരു വലുതായ മാററം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അന്നൊക്കെ ഏതാണ്ടു നി

രീശ്വരമതത്തിന്റെ വശത്തു ചാഞ്ഞോടിയിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്ന് ആ സംഘപ്രവേശം ആത്മീയവിഷയത്തിൽ സവിശേഷമായ ശ്രദ്ധ വെപ്പിച്ചു. ഒരു രണ്ടു കൊല്ലം കൊണ്ടു സംഘംവക പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളിൽ പ്രാധാന്യമുള്ളതെല്ലാം അദ്ദേഹം പഠിച്ചു. ബ്രഹ്മവിദ്യാസംഘത്താൽ പുനരുദ്ധാരണംചെയ്യപ്പെട്ട എല്ലാ 'ആര്യതത്വ'ങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിന്നു കൈവശപ്പെട്ടു. അക്കാലത്തെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളാണ് "വിവേകാനന്ദസ്വാമികളും", "പൌരസ്ത്യദീപ"വും, "ദയാനന്ദസരസ്വതി" എന്ന ആര്യസമാജസ്ഥാപകന്റെ ജീവചരിത്രവും, മററും.

ഈയൊരു ഘട്ടത്തിലാണ്, 1091 ഇടവമാസത്തിൽ ഒരു ദിവസം വൈകുന്നേരമാണ്, എനിക്കു നാലപ്പാടനുമായി പരിചയപ്പെടാൻ ഇട വന്നത്. വള്ളത്തോൾ അന്നു കുന്നംകുളത്ത് താമസിക്കുകയായിരുന്നു. അവിടെ വെച്ചാണ് ഞാൻ നാലപ്പാടനെ കണ്ടത്. ഒരു സുഹൃത്തു ഞങ്ങളെ അന്യോന്യം പരിചയപ്പെടുത്തി. ഉടനെ അദ്ദേഹം ആദ്യമായി പറഞ്ഞതു് ഇതാണ്: "നിങ്ങളുടെ പേർ ഞാൻ സാമൂതിരികോളേജിൽനിന്നുള്ള ഇൻറർമീഡിയററ് പരീക്ഷാവിജയികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഇയ്യിടെ 'വെസ്റ്റ്കോസ്റ്റ് സ്പെക്റററർ' പത്രത്തിൽ വായിക്കുകയുണ്ടായി". അത്ഭുതമെന്നു പറയട്ടെ, പിന്നീട് എന്റെ പേർ അച്ചിൽ പതിഞ്ഞത് ഒമ്പതുകൊല്ലത്തിനുശേഷം തിരുവനന്തപുരം 'ഡെയിലിന്യൂസ്' പത്രത്തിൽ 'കണ്ണു

നിർത്തുള്ളി'യുടെ വിമർശകനായിട്ടാണ്. അതു മിസ്സിസ്സ് ബെസൻറിൻറെ 'ഹോംറൂൾ' ലഹളയും മഹായുദ്ധവും നടന്നുവന്നിരുന്ന കാലമായിരുന്നു ഡോക്ടർ ബെസൻറിൻറെ അഭിപ്രായപരിവർത്തനങ്ങളെപ്പററി ഞാൻ ആലോചിയ്ക്കാതെ എന്തോ പറഞ്ഞുപോയത്, ഉടനെ തന്നെ രാഷ്ട്രീയവിഷയത്തിൽ നാലപ്പാടൻ എത്ര ആലോചന ചെയ്ത ആളാണെന്ന് എന്നെ ധരിപ്പിച്ചു. മിസ്സിസ് ബെസൻറ് ആത്മീയവിഷയത്തിലെന്നപോലെ രാഷ്ട്രീയവിഷയത്തിലും അദ്ദേഹത്തിൻറെ ഗുരുവാണെന്നു ഞാൻ കണ്ടു അതിന്നുശേഷം രാഷ്ട്രീയവിഷയത്തിൽ നാലപ്പാടനെ ഒരു ഉൽപതിഷ്ണുകക്ഷിയായിട്ടേ ഞാൻ എന്നും കണ്ടിട്ടുള്ളു—പക്ഷെ അത്യധികം തുറന്നുപറയുന്ന മട്ടല്ല എന്നു മാത്രം അങ്ങിനെ സഹകരണത്യാഗപ്രസ്ഥാനം വന്നു ഉടനെ നമ്മുടെ കവി മഹാത്മജിയെ ഗുരുവാക്കി വരിച്ചു ആ ലോകവന്ദ്യൻ കേരളം സന്ദർശിച്ച രണ്ടവസരത്തിലും നാലപ്പാടൻ അദ്ദേഹത്തെ ചെന്നു കണ്ടു നമസ്കരിച്ച് അതിനെ ഉറപ്പിയ്ക്കുകയും ചെയ്തു ഇന്നദ്ദേഹം മഹാത്മജിയുടെ പ്രധാനോപദേശങ്ങളെ സശ്രദ്ധം അനുസരിയ്ക്കുന്നുണ്ട്.

ഇക്കാലത്തൊരിയ്ക്കൽ വള്ളത്തോളിന്നുവേണ്ടി മാത്രമായി വിക്ടോർ ഹ്യൂഗോവിൻറെ പ്രധാനകൃതിയായ 'ലെ മിസറാബ്ള്' (Les Miserables) അദ്ദേഹം ഭാഷാന്തരം ചെയ്യാൻ ആരംഭിച്ചു ഈ സാമാന്യമായി തുടങ്ങിയ ശ്രമമാണ് ഇന്നത്തെ 'പാവങ്ങൾ'. വള്ളത്തോൾ ഹ്യൂഗോവിനെ വാല്മീകിയെപ്പോലെ, അഥവാ അതിലധികം

ട്ടുണ്ടു്, ആരാധിയ്ക്കുന്നുണ്ടു് ഈ ഒരൊററ ആഖ്യായിക, ലോകമൊട്ടുക്കും ഇതേവരെയായി ആ തരത്തിൽ കണ്ടിട്ടുള്ള എല്ലാ മഹാഗ്രന്ഥങ്ങളിലുംവെച്ചു് ശ്രേഷ്ഠമായ ആ സാഹിത്യരത്നം, നാലപ്പാടനെ എത്ര കണ്ടു് ഇളക്കിത്തീർത്തുവെന്ന, അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തെ എത്ര കണ്ടു വ്യത്യാസപ്പെട്ട ഒരാളാക്കിത്തീർത്തുവെന്നു്, അദ്ദേഹത്തിൻെറ അനന്തരകൃതികൾ തെളിയിയ്ക്കുന്നുണ്ടു്. ഈ മഹാസംരംഭം നടന്നുവരുന്ന കാലത്തും, അതിനു മുമ്പുതന്നെയും, മഹാനിർഗ്ഗളപ്രവാഹമാം പുഴപോലെ, അദ്ദേഹത്തിൻെറ ജീവിതസുഖത്തെ ഒരു നിസ്സീമദുഃഖം കാർന്നുതിന്നിരുന്നു. നമ്മുടെ കവി, അദ്ദേഹത്തിൻെറ വാക്കിൽത്തന്നെ,

> “[illegible]
> [illegible]
> [illegible]
> [illegible] . . . . .

ഒടുവിൽ ആ ഭയജനകമായ കാലംപോയി, അദ്ദേഹത്തിന്നു തൻെറ ജീവിതസർവ്വസ്വം കൈവന്നുവെങ്കിലും, പത്തു മാസം മാത്രമേ ആ ദാമ്പത്യസുഖാനുഭവത്തിന്നു് ഈശ്വരൻ അനുഗ്രഹം നൽകിയുള്ളൂ അദ്ദേഹത്തിൻെറ ആ നുരാഗം—

> “വിശ്രാന്തിസംക്ഷുബ്ധികളെഴ്ഴീടും
> ചിന്താഗതിയ്ക്കുള്ളിന ദിവ്യഗാനം—”

എന്തായിരുന്നുവെന്നും, അതിൻെറ ഭൗതികമായ തിരോധാനം അദ്ദേഹത്തിന്നു് എത്രമാത്രം ഹൃദയഭേദകമാ

ണി എന്നും, ആ ദുഃഖത്തിൽ എന്തിനെയാണദ്ദേഹം ആശ്വാസം കൊണ്ടതെന്നും, നമ്മുടെ സാഹിത്യത്തിലെ അദ്വിതീയവിലാപകാവ്യമായ "കണ്ണുനീർത്തുള്ളി" വായിച്ചുതന്നെ വായനക്കാർ അറിയേണ്ടതാണ്.

ഈ ജീവചരിത്രക്കുറിപ്പുകൾ കണ്ടുകൊണ്ടു വായനക്കാർക്കു തൃപ്തിയില്ലാതായേക്കാം എന്നു ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ അങ്ങിനെയുള്ളവർ കുറച്ചിട നിന്നു, 15—80 വയസ്സിനുള്ളിൽ ആത്മീയമായും സാഹിത്യപരമായും ഉണ്ടായിത്തീരുന്ന വിചാരങ്ങളും അറിവുകളും, മിതെങ്ങുമിതെ നടക്കുന്ന മാനസികമായും ആത്മീയമായും എന്നല്ല ലോകാതീതമായും മാനസാതീതമായുമുള്ള ഓരോ സംഭവവും, അനുഭവവും, അത്യധികം ഉള്ളിൽ തട്ടിപ്പോകുന്ന ഒരു കവിഹൃദയത്തെ എത്രയധികം രൂപാന്തരപ്പെടുത്തിക്കളയുമെന്ന കാര്യം നല്ലപോലെ ആലോചിക്കേണ്ടതാണ്. ഇനിയും സംശയമുണ്ടെങ്കിൽ, അങ്ങിനെയുള്ളവർ നാലപ്പാടൻ എന്തു നിലയിലാണ 'സ്വഭോചാര'യിലും 'പുകയിലമാഹാത്മ്യ'ത്തിലും പിന്നീട 'കണ്ണുനീർത്തുള്ളി'യിലും വെളിപ്പെടുന്നതെന്ന് ഒന്നു പരിശോധിച്ചുനോക്കട്ടെ.

III

'പുളകാങ്കുര'മെന്ന ഈ കാവ്യസംചയത്തിലുള്ള ഓരോ കൃതിയും വെവ്വേറെ എടുത്തു പരിശോധിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്നു തോന്നുന്നു; എന്നല്ല, അതിന്നിവിടെ സ്ഥലവുമില്ല. എങ്കിലും ഈ ചെറിയ ഗ്രന്ഥം 'കുരുക്ഷേത്ര'ത്തിലെ ബാഹ്യവും അവാസ്തവുമായ അനുഭവങ്ങളെ

കഴിയുന്ന ആളുടേയും, 'വാനപ്രസ്ഥന്റെ വികൃതി'യിലെ സാധാരണജീവിതം പാടുന്ന ഒരു സാമാന്യകവിയുടേയും നിലയിൽ നിന്ന്, 'ഇന്നത്തെ അമ്മ' 'ഹിതകാരിത്വം' എന്നവയിലെ ആദർശീഭൂതമായ സ്വരാജ്യസ്നേഹത്തിന്റെ പ്രവാചകനും, ഒടുവിൽ 'പ്രേമവികാസമേ വെൽവുതാക' എന്നതിലെ ആത്മജ്ഞാനിയും, ബാക്കിയുള്ളവയിലെപ്പോലെ സാർവ്വത്രികമായി ജീവിതൈക്യം അനുഭവപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു ലോകനിരീക്ഷകനുമായിക്കാണുന്ന ഉൽകൃഷ്ടപദത്തിലെത്തുന്നതിന്നിടയ്ക്കുണ്ടായിട്ടുള്ള നാലപ്പാടന്റെ മാനസികപരിവർത്തനത്തെ സുവ്യക്തം രേഖപ്പെടുത്തുന്നതായിത്തീർ പായും ഇവയിലൊന്നിലും രാഷ്ട്രീയപരിവർത്തനങ്ങളുടെ 'ഇരമ്പിച്ചകൾ' നാം കേൾക്കുന്നില്ല; എങ്കിലും അദ്ദേഹം അത്രമേൽ ഉള്ളിൽക്കൊണ്ട ഒരു സ്വരാജ്യസ്നേഹിയാണ്. സാമുദായികങ്ങളായ ശണ്ഠകളിലെ കൊട്ടുംപിടിക്കൊള്ളലുകൾ നാം കാണുന്നില്ല; എങ്കിലും അദ്ദേഹം നീതിയേയും സമത്വത്തേയും മുൻനിർത്തി സമുദായത്തെ ഉടച്ചുവാർക്കണമെന്നുള്ള ആളാണ്. ഈ സംഗതികളിൽ അദ്ദേഹം വള്ളത്തോളിൽനിന്നുപോലും അല്പം അകന്നു നില്ക്കുന്നു. വള്ളത്തോൾ തന്റെ കാലത്തുണ്ടായിട്ടുള്ളതും, ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ എല്ലാ മുഖ്യസംഭവങ്ങളിലേയ്ക്കും കടക്കുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾ നോക്കി ഒരാൾക്കു കണിശമായി കാലനിർണ്ണയം ചെയ്യാം. പക്ഷേ നാലപ്പാടൻ ഏതു കാലത്തേയ്ക്കും യോജിയ്ക്കുന്ന മട്ടിലാണ് കവനം ചെയ്യുന്നത്; ഒരു പ്രത്യേക കാലത്തേയ്ക്കായിട്ടല്ല. ഇതിനുംപുറമേ, വാചാതീതങ്ങ

യ വികാരങ്ങളുടെ മിന്നലാട്ടങ്ങൾ വള്ളത്തോളിലെന്ന പോലെ നാം നാലപ്പാടനിൽ കാണുന്നില്ല; പക്ഷേ പ്രപഞ്ചോദ്ഭവം സൃഷ്ടിക്കുകയും മാററി തിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ആ ശാശ്വതശക്തിയുടെ ചില സാന്നിധ്യങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്ന ഒരാത്മജ്ഞാനിയുടെ ഉദഗ്രതയും ശാന്തതയും നാലപ്പാടനുണ്ട്. പ്രകൃതിയുടെ ഓരോ ഭാവത്തെയും എത്രണ്ടു വള്ളത്തോളിനെപ്പോലെ നാലപ്പാടനും നോക്കിയറിയുന്നുണ്ട്. ആ ലോകാത്മികയുടെ നിശ്ശബ്ദസംഗീതം കേൾപ്പാൻ അദ്ദേഹത്തിനും ചെവിയുണ്ട്.

എന്നാൽ അഭൗതികങ്ങളായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'പ്രാണനും പ്രാണൻ', 'ഓണക്കാഴ്ച' 'ഏങ്കലം' എന്നിവയിലെ ആശയവിശിഷ്ടത, ഇന്നത്തെ ആന്തരമായ ജീവിതബോധംപോലെ, മുൻകാലത്തെ പ്രാപഞ്ചികജ്ഞാനവും, പ്രകൃതി, മനുഷ്യത്വം, ദേവത്വം എന്നിവതന്നെയും അടിയിൽനോക്കിയാൽ ഒന്നാണെന്നുള്ള യഥാർത്ഥാനുഭവവും, കൂടികലർന്നുണ്ടായതാണ്. ഇത്തരം അറിവിന്റെ വൈശദ്യവും ആലോചനകളുടെ അഗാധതയും, നാലപ്പാടനെ വള്ളത്തോൾ പ്രസ്ഥാനത്തിൽത്തന്നെ മങ്കത്തി നിർത്തുന്നുവെന്നാണ് എന്റെ വാദം.

പ്രകൃതിയിലെ സൂക്ഷ്മശക്തികളേയും, സൂക്ഷ്മതത്ത്വങ്ങളേയും കുറിച്ചുള്ള ജ്ഞാനം അദ്ദേഹം ഈ ഖണ്ഡകൃതികളിൽ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. അവനവനേയും പ്രപഞ്ചത്തെയും നോക്കി പഠിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹം കേവലം ഒരാത്മജ്ഞാനിയായിപ്പോകുന്നു. "ആനന്ദപൂർണ്ണമാമഖിലപ്രേമത്തിനാദിപ്രകൃതിയാം തൽപ്രിയയിൽ" ഉദിച്ചു

ന്ന പ്രേമവികാസത്തെ അദ്ദേഹം ചില നോക്കു കാണുന്നു. അനേകത്തിന്റെ ഏകീകരണത്തിലൂടെ, ഭേദചിഹ്നങ്ങളുടെ നാശത്തിലൂടെ, കാണുന്ന അപാരതയുടെ കേവലരൂപത്തിനുള്ള സുഭഗത അദ്ദേഹം വരച്ചു കാട്ടാൻ നോക്കുന്നു:

"[illegible] -
[illegible] ;
[illegible] .
[illegible] ;
[illegible] .
[illegible] "

ഈ പ്രേമവിലാസം അനശ്വരമാണ്. കാലത്തിന് അതിന്റെ മിന്നുന്ന തോററത്തടത്തിൽ ചാലിടാൻ വയ്യാ. കവി വിവരിക്കുന്നു.

"[illegible] –
[illegible] !"

ഈ പ്രേമം പ്രപഞ്ചൈക്യത്തിന്റെ മറെറാരു നാമം, അല്ലെങ്കിൽ മറെറാരു രൂപം, മാത്രമാണ്. ഈ ഏകത്വത്തിന്റെ ശാശ്വതസ്വത്തെ അദ്ദേഹം തന്റെ ഭാവനാശക്തികൊണ്ടു കാണുന്നു. ചില കാലങ്ങളിൽ, ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ, വ്യക്തിപരമായ ജീവിതം പ്രപഞ്ചം മുഴുവനുമായി വികസിക്കുകയും, അപ്പോൾത്തന്നെ പ്രപഞ്ചമെല്ലാം ആ വ്യക്തിയിലേക്കു സങ്കോചിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായി അദ്ദേഹം പാടുന്നു. ഭിന്നങ്ങളായ സകല വസ്തുക്കളും ഏകതാനമവലംബിച്ച്, ഒരു വീണയുടെ കമ്പികളെന്നപോലെ ഇണങ്ങി, ഒരേ ഒരു

ശ്രുതിമാധുര്യത്തെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുന്നു. ഈ ഏകത്വത്തിലുള്ള ആനന്ദം അദ്ദേഹം അനുഭവിക്കുകയും, അതിന്റെ അപാരതയ്ക്കായി ആശ്ചര്യപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു.

"[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]"

ഈ ഏകത്വത്തിന്റെ നിഗൂഢത, ടഗോർ പറയും പോലെ, 'എത്രതന്നെ നിഷ്കർഷിച്ചു നോക്കിയാലും വെളിപ്പെടാവുന്ന ഒന്നല്ല'. എന്നാൽ അതിന്റെ സാന്നിധ്യത്തിൽ കവി ആഹ്ലാദം കൊൾകയും,

"[illegible]
[illegible]"

എന്നും

"[illegible]
[illegible]"

എന്നും പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഈ ഏകത്വം തന്റെ ഉള്ളിൽ എത്രമേൽ തിങ്ങുന്നുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം 'ഗാനകാഞ്ജലി'യിൽ വീണ്ടും പറയുന്നു:

"[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

*   *   *   *   *   *   *

അവസാനമററ കാലച്ഛ്യതങ്ങളിൽ, അതിൻെറ അപാരങ്ങളായ മടക്കുകളിൽനിന്നു, സാരങ്ങളും നിസ്സാരങ്ങളുമായ സംഗതികൾ വീണ്ടും വീണ്ടും വെളിപ്പെട്ടു കാണുന്നു. അവയിലൊന്നായ ദാന്തെ തൻെറ ദിവ്യസങ്കല്പത്തെ, പ്രപഞ്ചത്തിൻെറ ആഹ്ളാദമയമായ ആന്തരാർത്ഥത്തെ, കുറിക്കുന്നതായി അദ്ദേഹം വിവരിക്കുന്നു —

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

സ്വാത്മപരമായ സുഖം അനുഭവിക്കുവാൻ പ്രയത്നിക്കുന്ന ഓരോരുത്തരേയും കാണുമ്പോൾ ഏകത്വത്തിലുള്ള ഈ ആനന്ദം കവിക്കനുഭവപ്പെടുന്നു. ഈ ആനന്ദവാരിധിയായ ഏകത്വത്തിൻ വരവിൽത്തന്നെ വിശിഷ്ടവും കൌതുകകരവും, മനുഷ്യരാലും പ്രകൃതിയാലും ആസ്വാദ്യവുമായ ഒരു സൌഭാഗ്യം എങ്ങും വ്യാപിക്കുന്നു.

“[illegible]

[illegible]?

*   *   *   *   *   *   *

*   *   *   *   *   *   *

ഘോരാക്കടിലിലും കൊള്ളാരക്കെട്ടില-
മൊരൊപ്പൂറി ചാരു വാണാരുളി
നിശ്ശോകപൂജനാമേൽക്കുന്ന വിശേഷശാൻ
ശ്ശംകരെയപ്പൂനെന്നപോലിൽ.

'എങ്കിലും' എന്ന കാവ്യത്തിൽ നാലപ്പാടൻ, ദുഃഖത്തിന്റെയും നിരാശതയുടേയും ബോധത്തിലൂടെ ഇങ്ങിനെ എഴുതുന്ന കീററ്സ് മഹാകവിയോട് അടുത്തു നില്ക്കുന്നു:

"ആശാഭംഗവും, ഉൽകൃഷ്ടസ്വഭാവങ്ങളുടെ എന്തെന്നില്ലാത്ത ദുർഭിക്ഷവും * * * * എന്നില്ല, എന്തുതന്നെയും ഇരുന്നാലും എന്തോ ഒരു സൌന്ദര്യവസ്തു നമ്മുടെ ഇരുളടഞ്ഞ മനസ്സിൽ നിന്നു വ്യസനകരമായ മൂടുതുണിയെ മാററിക്കളയുന്നു."

നമ്മുടെ കവിക്കും ഇതുതന്നെയാണനുഭവം. അദ്ദേഹം തന്റെ ജീവിതത്തിലെ ഏററവും മനോഹരമായ ഒരധ്യായം ഓർമ്മിക്കുന്നുണ്ട്:

"[illegible]
[illegible]
[illegible]
ഞാൻ ജീവിതത്തിലൊരധ്യായത്തിൽ":

ഈ ജീവിതാധ്യായം എത്ര വിശിഷ്ടമായ ഒരു സൌഭാഗ്യമാണ്! അനന്തരാധ്യായങ്ങളോ, ദുഃഖമയം; എങ്കിലും എല്ലാ അന്ധകാരത്തേയും, ജനനമരണങ്ങൾക്കിടയിൽ പാഞ്ഞുകളിക്കുന്നു. ഈ ജീവിതത്തിന്റെ

എല്ലാം പുറംപൂച്ചുകളല്ലയോ, എത്ര [illegible]ത്തിൽ [illegible] മാറിക്കളയുന്നു! എന്നാൽ പുറംകാഴ്ചയിൽ അത്രയും സുഖമയമായി തോന്നുന്ന ഈ ജീവിതം ഉണ്മയില്ലാത്തതാണോ? കവി പറയുന്നു, അല്ല:

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]!

എങ്കിലും ചില ലൌകികാനുഭവങ്ങൾ നമ്മെ വീണ്ടും നിരാശതയിലേക്കു [illegible] [illegible]തന്നെ [illegible],

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

എന്നു ജീവിതത്തെപ്പറ്റി, കവിയെ പോലെ, ചിന്തിക്കുന്നു എങ്കിലും തരം ഈ കാണുന്ന സകലവും ഒന്നാണെന്നുള്ള അഗാധവിശ്വാസം വീണ്ടും അദ്ദേഹത്തിനു കിട്ടുന്നുണ്ട്:

"എങ്കിലും [illegible] ഞാനെന്നുമേ [illegible]
[illegible]യാണെന്നതന്നെ;
എപ്പോഴായാലും വി[illegible]ന്നുള്ളും
[illegible]!"

ഈ പദ്യത്തിൽ അദ്ദേഹം കീറ്റ്സിനെപ്പോലെ, "സത്യം എന്നെന്നും സൌന്ദര്യമാണെന്നും സൌന്ദര്യം എന്നെന്നും സത്യമാണെന്നും" നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുന്ന കലവറി

യാത്ത പിഞ്ചുകുട്ടിയെ നോക്കി മുലചുരത്തു സന്തോഷാശ്രു
പൊഴിയ്ക്കുന്ന മാതൃവാത്സല്യം, രാത്രിയുടെ ഇരുട്ടിനെ ഇ
ല്ലാതാക്കുന്നേടത്തു ദിവ്യചന്ദ്രമരീചിയിൽത്തന്നെ സ്വർഗ്ഗത്തെ
കണ്ടെത്തുമെന്നുള്ള ദൃഢവിശ്വാസം,— ഇവ ലോകത്തിൽ
എങ്ങിനേയോ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടുന്ന അപ്രതിക്ഷിതസംഭ
വങ്ങളല്ല, പ്രപഞ്ചത്തിൻെറ ദിവ്യസൌഭാഗ്യത്തെ ചി
ല നോക്കുകാണാറാകലാണ്. ഇവ സത്യത്തേയും, നി
രാശത അസത്യത്തേയും ചൂണ്ടി കാണിയ്ക്കുന്നു!

നാലെപ്പാടനിൽ സവിശേഷമായൊന്നു ഞാൻ കാ
ണുന്നത്, അദ്ദേഹം പ്രകൃതിരഹസ്യങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കി
യിട്ടുള്ളതു വിവേചനംവഴിയ്ക്കല്ല അനുഭാവംവഴിയ്ക്കാ
ണെന്നുള്ളതാണ് പ്രകൃതിയുടെ ക്രമക്കേടുകളിൽ എങ്ങി
നെയാണ് സൌഭാഗ്യം [illegible] നിലകൊള്ളുന്നതെ
ന്ന് അദ്ദേഹം കണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു; അതിലെ [illegible] പ്രാണികളിലെ
ങ്ങളുമുള്ള പരസ്പരവിരുദ്ധതകൾ തന്നെ എങ്ങിനെയാണ്
സംഗീതക്കൊഴുപ്പോടുകൂടി നൃത്തം ചെയ്തു കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്ന
തെന്ന് അദ്ദേഹം കാണുന്നു: അതിൽ എങ്ങിനെയാണ്
"എല്ലാ വേർപാടുകളും ഒരുമിച്ചു കൂടുന്ന"തെന്നും, എ
ങ്ങിനെയാണ് "ജീവിതം മരണത്തോടു കൂട്ടിയിണക്കപ്പെ
ട്ടിരിയ്ക്കുന്ന"തെന്നുമുള്ള വാസ്തവം അദ്ദേഹമറിഞ്ഞു. എ
ന്നല്ല; ഈ അറിവുകളെ ജീവിതത്തോടിണക്കുന്നതിനും
സാർവ്വത്രികമായ പ്രകൃതിസൌഭാഗ്യത്തെ ആത്മാവിലേ
യ്ക്കു സംക്രമിപ്പിയ്ക്കുന്നതിനും അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചിട്ടു
ണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രകൃതിബോധങ്ങൾ വാസ്തവ

ങ്ങളായി, അദ്ദേഹത്തിന്റെ നോട്ടങ്ങൾ സൂക്ഷ്മങ്ങളായി, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈവിരലുകൾ പേനകളായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിഭാബലം പ്രകൃതിസൌന്ദര്യത്തെ കണ്ടെത്താനും, അതിനെ ജീവിതത്തിൽ ബന്ധപ്പെടുത്താനും, ഭക്തിയോടുകൂടി അതിനെ പ്രകീർത്തിക്കുവാനുമുള്ള ത്രാണിയുണ്ടാക്കി എന്ന് എടുത്തു പറയട്ടെ നാലപ്പാടന്റെ കവിതയിൽ എങ്ങും അടിയിൽ കാണുന്നത് ഈ ഒരു മൈത്രിയുടെ പ്രാമാണ്യമാണ്—അതേ, മനുഷ്യരോടെന്നപോലെതന്നെ പ്രകൃതിയോടുമുള്ള മൈത്രി ഈ കാവ്യസഞ്ചയത്തിലെ ഒടുവിലത്തെ രണ്ടു കൃതികൾ—'നിസ്സാര'വും 'എന്റെ സഖി'വും—വിശേഷിച്ചും ഈ ഒരു പ്രധാനഗുണത്തെ കുറെക്കൂടി ഉറപ്പിച്ചു കാണിക്കുന്നുണ്ട്

ഈ ഭാവനാപരങ്ങളായ ബോധങ്ങളിലാണ് നാലപ്പാടന്റെ മതവിശ്വാസത്തെ നാം നോക്കേണ്ടത്. എന്തെന്നാൽ, ഒരു കവിയുടെ മതം വായിച്ചും ചിന്തിച്ചും ശരിപ്പെടുത്താനുള്ള തത്വങ്ങളുടെ സങ്കലനമല്ല." അപ്പോൾ നമ്മുടെ കവി എല്ലാ മതത്തിനും അപ്പുറത്താണെന്നു കാണാം. മതഭേദങ്ങളെല്ലാം താഴെ കിടക്കുന്ന ചില ജനപഥങ്ങളാണ്. താഴ്വരയും അതിലെ ജനപഥങ്ങളും വിട്ട്, അദ്ദേഹം എല്ലാ മതങ്ങളുടേയും സിദ്ധാന്തം ഒരുമിച്ചുകൂടുന്ന പർവ്വതാഗ്രത്തിൽ—അവിടെ വെച്ചാണ് സ്വർഗ്ഗവും ഭൂമിയും ഒരുമിക്കുന്നതു—കയറി നില്ക്കുന്നു.

ഇവയൊക്കെയാണ നമ്മുടെ കവിയെ, നാലപ്പാടനെ, പലതുകൊണ്ടും ഇന്നുള്ള മലയാളകവികളിൽ നിന്ന് —വേറപ്പെടുത്തുന്നത്. അദ്ദേഹം തനിച്ചു നില്ക്കുന്നു.

നാലപ്പാടന്റെ കവിത്വം തികച്ചും 'ലിറിക്ക'ലാണ്. പക്ഷെ അതിന്ന് ഇപ്പോഴും വിറ നിന്നിട്ടില്ലെന്നു വേണമെങ്കിൽ പറയാം. ഉറപ്പും, ശക്തിയും, കാവ്യപുഷ്ടിയും കുറെക്കൂടിയുണ്ടാകേണ്ടതുണ്ട്. ഈ കുറവുകൾ കേവലമഹത്വത്തിലേയ്ക്കു കടക്കാൻ അദ്ദേഹത്തെ അനുവദിച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലായിരിയ്ക്കാം. എങ്കിലും നമ്മുടെ കവി ഇന്നും മദ്ധ്യവയസ്കനാണല്ലോ: ഒരു നീണ്ട ആയുഷ്കാലം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പിലുണ്ട്. അതിനാൽ മറ്റേതൊരാളേയും പോലെ തന്റെ അസാധാരണമായ പ്രതിഭയ്ക്കും ഭാവനാശക്തിയ്ക്കും അനുരൂപമായ വിധം വിശിഷ്ടകൃതികളെക്കൊണ്ടു ശാശ്വതമായ മഹാകവിത്വം സമ്പാദിപ്പാൻ അദ്ദേഹത്തിന്നു സാധിയ്ക്കുമെന്നു ഞാൻ ദൃഢമായി വിശ്വസിയ്ക്കുന്നു

തൃശ്ശിവപേരൂർ }
5—9—'108 }

പ്രസാധകൻ.

വിഷയവിവരം

പു ള കാ ങ്കു രം.

മംഗളം.

മങ്കത്തയ്യോളിമൈമിന്നപ്പെഴമിളം-
പത്രപ്പടപ്പിൽത്തനി-
ത്തങ്കത്തൂലികകൊണ്ടു താരണിമണ്ണം
ക്കൂട്ടം നിറങ്ങളുട്ടിനാൽ
കൺകക്കും വിധമാതതാഭ്രമറയിൽ-
ത്താൻ നിന്നു മായാമയി-
സങ്കല്പത്തെ വരസ്സുമാദിമകലാ-
കൌതൂഹലത്തെത്തൊഴാം.

ഇന്നത്തെ അമ്മ

(മഞ്ജരി)

കാലത്തുണർന്നു കിടന്നു കളിക്കും തൻ
ബാലത്തിടമ്പിനൊത്താലോലിക്കെ,
ചേലഞ്ചുമോമനക്കൊച്ചുമുഖം കൺക-
ളാലേ നുകർന്നുകൊണ്ടമ്മ ചൊന്നാൾ:—

"പൊന്നുമകനേ, നിനക്കു നിരന്തരം
നിന്നമ്മ നേരുന്നു നന്മംഗളം!
ചിന്നും രസത്താൽച്ചിരിക്കുമെൻ പൈതലേ!
മന്നിലെജ്ജീവിതമെന്തറിഞ്ഞു!
പൂവുപോലുള്ള നിൻ തൂമൈ തലോടുമ്പോൾ
നോവുമോ എന്നു ഞാൻ ശങ്കിക്കുന്നു:
ദൈവം നിനക്കു കുറിച്ചുവെച്ചുള്ളോരു
ജീവിതപ്പോരെത്ര നിഷ്ഠുരമോ?
കള്ളത്തരവും ചതിയും നിറഞ്ഞൊരു
വെള്ളപ്പുറംപൂച്ചാണീ പ്രപഞ്ചം;
വല്ലതും കാണിച്ചു ശീലിക്കാത്തോരുടെ
നല്ലൊരു വംശത്തിനങ്കുരം നീ:
പൂർവികന്മാരുടെ പുണ്യപദം ചേർന്ന
പാവനമായ പന്ഥാവിലൂടേ

പാരിലവരെക്കാളുന്നതസ്ഥാനത്തി-
ലേറിയെന്നുണ്ണിയെക്കാണ്മനോ ഞാൻ!

"ദൈവം നിനക്കു തുണയ്ക്കുമെൻ പൈതലേ;
നീ വശംചാരാതെ നേർവഴിയേ
പോവുക, പോവുകൊ,-രമ്മതന്നർത്ഥന-
യ്ക്കാവതുണ്ടെങ്കിലോ നന്മതാൻ തേ.
പേടിപ്പെടുത്തുകിൽപ്പിന്തിരിഞ്ഞീടാതെ,
മാടിവിളിപ്പതും മാനിയാതെ,
പട്ടുതാനാകിലും വെട്ടുതാനാകിലും
കിട്ടുന്നവയിൽ മനസ്സൂന്നാതെ,
നാലുഭാഗത്തുള്ളോരെത്ര നിന്ദിച്ചവെ-
ന്നാലുമെത്രയ്ക്കു പുകഴ്ത്തിയാലും
ആകാശംതന്നെയിടിഞ്ഞുവീണിടിലു-
മാകാത്ത കർമ്മത്തിൽക്കൈച്ചെല്ലാതെ,—
ഇമ്മട്ടു കോമളച്ചുണ്ടാൽ നുകർന്നുള്ളൊ-
രമ്മിഞ്ഞപ്പാലു ദുഷിപ്പിയ്ക്കാതെ,
എന്മകനെത്തിടുകെത്തേണ്ട ദിക്കിലി-
യമ്മയെ മുററുമൊരമ്മയാക്കാൻ!

" 'ജീവിതയാത്രയ്ക്കു കയ്യിലിരിയ്ക്കേണ്ട-
താവതുമെന്നിലടപ്പിയ്ക്കാതെ,

പാവമായുള്ളിക്കുടംബത്തിലല്ലയോ
ദൈവമെനിയ്ക്കു പിറവി തന്നു!'
എവമെന്നോമനക്കഞ്ഞിനു കണ്ണിത-
ഭാവമുണ്ടാകരുതൊട്ടുപോലും:
കേവലാത്മാവാകമീശ്വരൻ നിന്നിലു-
മാവിധമേതു മഹർഷിയിലും
രാജ്യം ഭരിയ്ക്കുന്ന രാജരാജങ്കലും
പൂജ്യനായത്രേ പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്നു!
സർവ്വവിജ്ഞാനവും സർവ്വമഹത്ത്വവും
സർവ്വഥാ തിങ്ങുമസ്സച്ചൈതന്യം
കൈവശം വെച്ചുകൊണ്ടാവു ഞാൻ പാവ'മെ-
ന്നാവലാതിപ്പെട്ടാൽ പാപമത്രേ!
അല്ലെങ്കിൽത്തന്നെ നാമൈശ്വര്യവസ്തുവെ-
യല്ലല്ലോ പണ്ടും ഭജിച്ചുപോന്നു:
ആനത്തുകിലുമുടുത്തു നടന്നഭി-
മാനമില്ലാതിരന്നുണ്ണുമായി,
മാമലയിങ്കലിരുന്നരുളീടുന്നാ
ശ്രീമഹാദേവൻ നമുക്കു ദൈവം.
നമ്മുടെ ജീവിതമാതൃക കാണിപ്പോ-
രമ്മഹർഷീന്ദ്രരോ, ഹന്ത! നിത്യം
കായും കനിയും പറിച്ചു തിന്നങ്ങിനെ

ഇന്നേത്തെ അമ്മ

കാടകംതന്നിൽക്കഴിഞ്ഞിരുന്നോർ.
ഇങ്ങിനെയുള്ള സദ്വംശതന്തുക്കൾത-
ന്നിംഗിതം താഴുമോ ദാരിദ്ര്യത്താൽ?
പിച്ച വാങ്ങിച്ച വലംകയ്യല്ലോ പര-
ന്നുച്ചമാം സ്വർഗ്ഗത്തെത്തീർത്തു നല്കി!
കല്ലിൽച്ചവുട്ടിപ്പതം വന്ന കാൽ ചേർത്ത-
തല്ലോ ലക്ഷ്മീശന്നു വത്സചിഹ്നം!
വേണമെന്നുണ്ടെങ്കി,ലേതു മഹാമേരു-
വാണു നിൻകയ്യിൽ വരാത്തതു കുഞ്ഞേ?
പിന്നിലെയ്ക്കേതും തിരിഞ്ഞുനോക്കില്ലെന്നു
മുന്നിലെയ്ക്കേറും മനുഷ്യനുണ്ടോ
മന്നിലസാദ്ധ്യമായ് വല്ലതുമെന്നല്ലോ
റിന്നിൽ മുതിർന്നവർ കാട്ടിത്തന്നു:
അംഗുഷ്ഠഗാത്രനാം വേണമെന്നാകിലോ
പൊങ്ങും ഗിരികളടിച്ചമർക്കാം;
അറ്റമില്ലാതെ കിടക്കും സമുദ്രങ്ങ-
ളൊറ്റക്കൈകൊണ്ടെടുത്താചമിക്കാം;
മാമല പൊക്കി മഴക്കുടയാക്കിടാം
കോമളക്കുഞ്ഞിക്കരങ്ങളാലെ;
പറ്റില്ല ചെയ്യാതെയെന്നാകിൽപ്പിന്നിടാ-
മൊറ്റച്ചാട്ടത്തിനാൽ നൂറു കാതം:—

ഉണ്ണീ, നിന്നുൽക്കൃഷ്ടപ്പൂർവ്വികന്മാരുടെ
പുണ്യപരാക്രമമോരോന്നേവം
എണ്ണിത്തുടങ്ങിയാലെന്നവസാനിപ്പൂ!—
വിണ്ണിലമരും വിശിഷ്ടരവർ
എന്നുടെ കുഞ്ഞിനെ നന്നായനുഗ്രഹി-
ച്ചുന്നതശ്രേയസ്സണയ്ക്കുമെന്നേൽ!
അന്യജനത്തിലുമന്യധർമ്മത്തിലു-
മന്യായമായി ഭ്രമിച്ചിടാതെ,
സന്ന്യാസശീലരാമപ്പുണ്ടുള്ളോരുടെ
ധന്യസ്മരണ, നിന്നുള്ളിൽ നിന്നാൽ
അമ്മതന്നോമനക്കൊച്ചുമിടുക്കനു
നന്മയല്ലാതെകണ്ടില്ലയല്ലോ!

"കുഞ്ഞിക്കുരുന്നുകരങ്ങൾ കുടഞ്ഞിളം
മഞ്ജുളപ്പുഞ്ചിരി തൂകും നിന്നെ
മാറിലണച്ചു പുണർന്നു പുണർന്നു ഞാൻ
നീറുമെന്നുള്ളം കുളുർപ്പിയ്ക്കട്ടേ!
ഇമ്മലർപ്പേലവപാടലച്ചുണ്ടിനാ-
ലമ്മയ്ക്കൊരായിരമുമ്മ നൽകൂ:
നിർമ്മലവാത്സല്യത്തേനിലാറാടിയെൻ
ജന്മസാഫല്യം വരുത്തട്ടേ ഞാൻ"

ഒരു വാനപ്രസ്ഥന്റെ വിരക്തി.

ധനം, മാനം, നാനാലളിതവതിയാം
        മാനിനി, മഹാ-
ജനം വാഴ്ത്തും പുണ്യപ്പുകളിവയിൽ വാ-
        ഴുന്ന കൊതിയാൽ
മനസ്സേ, നീതാനീ നിരയിലുഴലാൻ
        നില്പതിനിയെ-
ന്തനർത്ഥത്തിൽച്ചാടിച്ചതയുവതിനാ-
        ണെന്റെ ശിവനേ!

നടന്നില്ലേ നായ്പോലരമവശനായ്
        നാട്ടിൽ മുഴുവൻ?
കിടന്നില്ലേ ഞാനാക്ഖലധനികർതൻ
        കാലടികളിൽ?
തുടന്നില്ലേ നിൻ ചൊല്പടിയിലശ്രുക-
        ക്കണ്ണുകൾ?—ദുരേ,
കടന്നെന്നെക്കൊണ്ടെന്തൊരു കളി കളി-
        പ്പിക്കുമിനി നീ!

പൊറാവല്ലാത്തുള്ളാപ്പഴികൾ പലതും
        കേൾക്ക, ഖലനാ-
മരാതിക്കായ് കൈ കൂപ്പുക, പരഗൃഹ-
        ത്തിൽക്കഴിയുക —
ഒരാൾക്കും ചേരാത്തീപ്പണികൾ ദൃവൻ
        ചെയ്തു: ചെറുതെൻ
ദുരാശേ, നീ തൃപ്തിപ്പെടുവതിനിയെ-
        ന്നാണൊരുവിധം?

മടുത്തേൻ ചൊല്ലാൾതൻ മഹിമയെതിർക്കുചം,
        വിത്തവിഭവം
പെടും മൂർഖൻതൻ കാലടി,യിതുകൾ ര-
        ണ്ടേ ശരണമായ് —
കഷ്ടം! — പ്രാക്പുണ്യപ്രകരഫലമാ-
        മിപ്പിറവി ഞാ-
നൊടുക്കിപ്പോമെന്നോ? നിയതി, തവ ദൌ-
        ഷ്ട്യം നിരുപമം!

കുറച്ചും കള്ളത്തം കരളിലിയലാ-
        തേ ഭവതിതാൻ
പറഞ്ഞീടും പോലേ, പകലുമിരവും
        പാടു പെടവെ,

ഒരു വാനപ്രസ്ഥന്റെ വിരക്തി

നിറഞ്ഞീടും താപം പ്രതിഫലമതി-
    ന്നാ—സ്സൽ, തവ മ-
ട്ടറച്ചു; മായേ, നിൻ മഹിതമറിമാ-
    യം മതിയിനി!

നിതാന്തം സന്താപം നിമിഷമനു നി-
    ർമ്മൂലമണയു-
ന്നതായിപ്പോരിട്ടും, ശിവ ശിവ! മട-
    ങ്ങീട്ടുമുടനേ
ഇതാ കാലം പൊയ്പ്പോയ് മുഴുവനുമെനി-
    ക്കേ,വമവയു
ന്നതാണോ സംസാരപ്രചുരസുഖമെ-
    ന്നോർത്തു ജനം!

കിഴിഞ്ഞിട്ടും, കണ്ടോരുടെ കഴലുഴി-
    ഞ്ഞിട്ടു,മിളമാൻ-
മിഴിസ്സായാത്മാവങ്ങടിയറ കഴി-
    ച്ചിട്ടുമിനിമേൽ
കഴിഞ്ഞാലുണ്ടാകം സുഖമിവനു കി-
    ട്ടേണ്ട; വെളിവായ്-
കഴിഞ്ഞു, മായേ, നിൻ കളിയുടെ തിരി-
    പ്പും തരവുമേ.

ഉടനെത്തുന്നോ പോകുന്നുടനിതിനു വേ-
　　ണ്ടിക്കാറിനരെ-
ക്കടനോട്ടുമാറിച്ചും തൊഴുതുമുഴലാ-
　　തൊന്നു വെറുതേ!
കിടക്കുന്നൂ ക്ഷൂറൻ കടലെതിർത്തുരപ്പാം
　　വന്യമതിൽ-
ക്കടന്നാലാക്കെന്തൊന്നസുലഭം? അതേ
　　നാടിവനിനി.

മടിയ്ക്കേണ്ടാ വേണ്ടും ഫലഗണമറു-
　　ക്കാം, ബഹുസുഖം!
കുടിയ്ക്കാം സ്വാദേറും കുളുർജലമിളം-
　　തെന്നൽ പുണരാം;
നാടിയ്ക്കേണ്ടാ മറ്റാരൊട്ടുമൊരു വണ-
　　ക്കം; നൊട്ടലത-
ക്കുടിൽക്കുള്ളിൽക്കൂടാം—ഇവനടവി പോ-
　　രും പുലരുവാൻ.

ഉടൻ കണ്ടാൽത്തിന്നും പല കടുമൃഗ-
　　ക്കൂട്ടമവിടെ
ക്കിടക്കട്ടേ, ഞാനാവകയുടെ നട-
　　ക്കം പുലരുവൻ:

ഒരു വാനപ്രസ്ഥന്റെ വിരക്തി

കടന്നോരോന്നോളുന്നള്ളവു തപസ്യം –
    കൊണ്ടുതുജവാൽ
നാടകം ദുഷ്ടന്മാക്കിടയിലതുള്ളാ –
    നാണു വിഷമം!

പ്രയത്നം കൂടാതേ പ്രസവശരശാ –
    സ്തൂപ്രവണതാ –
സ്മയത്താൽച്ചുറ്റത്താടും പരികലതയാ –
    ലേതവനെയും
മയക്കാൻ പോന്നീടും മതിമുഖികളി –
    ല്ലാത്തവിടെ ഞാൻ
ഭയപ്പെട്ടീടാമോ ഭവജനിതദുഃ –
    ഖക്കെടുതിയെ?

മരത്തോലോ മറ്റോ വസന, മശനം
    വല്ല കനിയോ
പരം യാചിച്ചുണ്ടാമുരിയരിയതോ,
    ഹന്ത, ശയനം
മൊരംകുന്നിന്മേലാമൊരുസമയമേ –
    തോ ഗുഹയിലി –
ത്തരത്തിൽക്കൂടും ഞാൻ വിഷയനിരയെ –
    ക്കൂസിടണമോ?

ഗൃഹത്തിൽപ്പൂമച്ചിൽ പ്രിയജനവുമായ്
 മേവുകിലെഴും
മഹത്താം സൌഖ്യത്തെത്തൃണസദൃശമോ-
 ർത്തിട്ടടവിയിൽ
ഗുഹയ്ക്കുള്ളിൽക്കണ്ണീരൊടു സമം
 വാഴ്‌വൻ—ഇവരോ-
ടഹങ്കാരം മാറാനിതിലുമധികം
 ഹല്ലാത്ത വഴി?

പരം ജ്യോതിസ്സുൾച്ചേർത്തുവിധമുറ-
 പ്പേന്തിയ പദേ
മരം കാണാം ചുറ്റും, വിഹഗനികരം
 തത്ര വിശദം
പരക്കെദ്ദൈവത്തിൻ പടുമഹിമ പാ-
 ടിടും—ഒരുവ-
ന്നരണ്യത്തിൽച്ചെന്നാൽ വിഷയരതിയേ-
 താണ്ടു കുറയും

അഹങ്കാരം കൈവിട്ടാദ്ധപരമചിദാ-
 നന്ദഭരമാം
മഹസ്സൊന്നേ ധ്യാനിച്ചമലതരമാ-
 മൂർത്തള്ളിമൊട്ടും

ഒരു വാനപ്രസ്ഥന്റെ വിരക്തി

മഹർഷിശ്രേഷ്ഠന്മാർ മരുവിടുകയാ-
ലേറെ വിലസും
മഹൽപുണ്യാരണ്യം മമ ഭവനമെ-
ന്നാൽ സുകൃതി ഞാൻ

കുളിർക്കുന്നിന്മേൽനിന്നൊഴുകിവരുമാ-
സ്വർന്നദിയിൽ ഞാൻ
കുളിച്ചും കൈവല്യക്കളിനിലയമാ-
മീശ്വരപദം
തെളിഞ്ഞുള്ളിൽച്ചേർത്തും മരുവുമന്നാൾ
തൊട്ടിവനൊടി
കളിപ്പിപ്പാൻ മായേ, കരുതിടുകിൽ നിൻ
വെട്ട പൊളിയും.

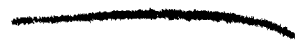
വിപൽധ്വാന്തപ്രധ്വംസനപടു, പരാ-
നന്ദമയ,മാ-
ത്തപസ്വിശ്രേഷ്ഠന്മാർ തിരയുമഖിലൈ-
ശ്വര്യനിലയം,
കപർദ്ദിത്തൃപ്പാദം പരിചിൽ വിലസു-
മ്പോൾക്കരളിനി
പ്രപഞ്ചത്തെപ്പറ്റിക്കൊതി വരുവതി-
നെന്തൊരു വഴി!

പുളകാങ്കുരം

നിലച്ചീമട്ടെല്ലാ വിസ്മയവിഹ്വല-
　　ഭ്രാന്തമകതാർ
നിലച്ചു നിന്നുംകൊണ്ടനനിമിഷമാ-
　　ത്തൈകമനനം
വിലപ്പെട്ടീടുന്നാ വിബുധതടിനീ-
　　പുണ്യപുളിന-
സ്ഥലംതന്നിൽച്ചെയ്യാദിവസം കഴിവെ
　　ന്നോ വരുവതും!

ആരും കൺമുനചേർക്കിലാശു കനിയു-
　　ന്നാക്കണ്ണാളത്തിലും,
തോരും വാരിദകുന്തളച്ചുരുൾകളിൽ-
　　ത്തത്തും വിരൽത്തുമ്പിലും,
വാരും മട്ടിലെടുത്തു കാന്തിയെ മുദാ
　　ചുംബിച്ചിടും ചുണ്ടിലും,
ചേരും പൊൻകൊടിതന്നവാച്യകവിതാ-
　　ശൈലിക്കു കൈക്കൂപ്പുവൻ!

"പ്രേമവികാസമേ, വെൽവൂതാക!"

(മഞ്ജരി)

ആനന്ദപൂർണ്ണമാമാദിമബ്രഹ്മത്തി-
ന്നാദിപ്രകൃതിയാം തൻപ്രിയയിൽ
ഈമട്ടനാദിനമെന്നുമുദിക്കുമൾ-
പ്രേമവികാസമേ, വെൽവൂതാക!

ഉച്ച,'മുഷസ്സു,ഷസ്സെ'ന്നു വേദോകാരികൾ
വെച്ചുപുകഴ്ത്തുമസ്സൗഭഗമേ,
നിന്നെത്തൊഴുന്നു ഞാൻ! നിന്നെത്തൊഴുന്നു ഞാൻ!
നിന്നിൽ നില്ക്കുന്നു പുമർത്ഥസിദ്ധി.
ചാലേ നിൻ സന്നിധിയിങ്കൽത്തമസ്സിനു
പോലും കരിമുഖം പൊയ്പ്പോകുന്നു;
തങ്ങളിലെന്തോ കഥിച്ചു കൺ ചിമ്മുന്ന
താരകൾ മങ്ങുന്നു താനേതന്നെ;
വെള്ളച്ചിരിയുമകത്തു കളങ്കവു-
മുള്ളൊന്നിനി നില്ക്കുമെത്രനേരം!
പാരിടമൊക്കെപ്പരിശുദ്ധമാക്കുന്ന
പാരിച്ച തേജസ്സുതന്നുദിപ്പേ,

ജീവിതപ്പോരിലിരുപുറം മുട്ടി ഞാ-
നാവതില്ലാതോരോ പാഴ്പ്പള്ളിയിൽ
ചെന്നു പൂഴ്ത്തീടിന കണ്ണിന്നു മുന്നിൽ നി-
ന്നിന്നു മുഗ്ദ്ധസ്മിതം കൊൾവൂതാക!

ഹാ, ഹാ, മഹോത്സവം, ഹാ, ഹാ, മനോഹരം,
ദേഹികൾക്കൊക്കെ നിൻതൂവിലാസം!
ഉള്ളിൽ നിറഞ്ഞു ഞെരുങ്ങിയ നിശ്വാസ-
മുല്ലാസിവാർമണം വീശിടുന്നു;
വീർത്ത മുഖങ്ങൾതാനത്രമേൽപ്പുഞ്ചിരി-
ചാർത്തി വിളങ്ങുന്നു ചാരുഭംഗ്യാ;
ഗീരടങ്ങിക്കിടന്നേടത്തതാ ജീവ-
സാരസംഗീതങ്ങളുൽഗ്ഗളിപ്പൂ;
കണ്ണുനീർത്തുള്ളികൾ പോലുമണിവൈര-
ക്കല്ലുകളായല്ലി കാണാകുന്നു?
ഓമൽപ്രഭാതമേ, നിൻപ്രസന്നാനന-
ത്തൂമലർ കണ്ടുലകാഹ്ളാദിപ്പൂ.
ലൌകികദുഃഖങ്ങളേല്ക്കുമെന്നുള്ളിൽ നി-
ന്നാകമ്രരൂപം ജയിപ്പൂതാക!

എത്രനാൾ ചെന്നിതീയൂഴിമാതുണ്ടായി-
ട്ടെ,ത്രയെന്തൊക്കെക്കഴിഞ്ഞുകൂടി!

പ്രേമവികാസമേ, വെൽവൃതാക

അങ്ങുന്നു മൈ പുല്കിനില്ക്കുമ്പൊളാകട്ടെ
തിങ്ങും പുതുമയെത്തേടിടുന്നു:
ചുരുൾപ്പൂങ്കുഴൽ പിന്നിലൊതാ തഴ-
ച്ചേറിവരുന്നു മുഖപ്രസാദം;
ഓരോ പ്രദേശത്തും പാറിക്കളിക്കുന്നി-
താരോഗ്യസാമ്രാജ്യച്ചെങ്കൊടികൾ;
എന്തൊരുണർച്ചയാണെന്തിലു,മാഹ്ളാദാൽ-
പ്പൊന്തിത്തുളുമ്പുന്നു മാറിടങ്ങൾ.
പ്രായമില്ലൊന്നിനും പ്രായം മനസ്സിനൊ-
ന്നായല്ലി ചൊൽവൂ വിഭാതമേ, നീ!
കാലമെന്നോമനത്തയ്യൽതൻ നെററിയിൽ-
ച്ചാലുകളിടുവാൻ ചെല്ലുന്നുണ്ടോ?
യൗവനം നീ തവാത്മാവാമാമൃതത്തെ-
യായതിലല്ലോ പൊഴിച്ചിരിപ്പൂ!

വെൽക നീ, വെൽക നീ, വന്ദ്യപ്രഭാതമേ!
ലോകസചാത്രുപിതൻ പ്രേമവാസ്സേ!

ഞാൻ കണ്ട കുരുക്ഷേത്രം.

പേരാൎന്ന ഭാരതമഹാകഥയിൽ പ്രശസ്ത-
വീരാഗ്രഗണ്യരുടെ പുണ്യപരാക്രമത്തെ
നാരായണൻ മുനിവരൻ വിവരിച്ചുവെച്ച-
താരാണു കോൾമയിർപെടാതെ പഠിച്ചിടുന്നു!

ലോകങ്ങളാം നാടകമതിൽ വെച്ചു—വിശിഷ്ടവീര-
ശ്രീകമ്രമാമടർനിലപ്പടുചാണയിന്മേൽ—
പാകത്തിലിബ്ഭുവനയോധരെ മാറ്റുരച്ച-
ന്നേകദ്യുതിപ്പൊലിമയെക്കവി കാട്ടിടുന്നു

ശ്രീഭീഷ്മർതൻ ദൃഢശമം, ഗുരുവിൻെറയുൾക്കളർ,
ആഭീഷ്മമക്തനായനെൻറ രണാവലേപം,
ഹാ, ഭീതിതേടിയ സുയോധനനുള്ള മാനാ,–
മാ ഭീമസേനനുടെ ബാഹുബലപ്രഭാവം,

ഞാൻ കണ്ട കുരുക്ഷേത്രം

കേമം കിരീടിയുടെ കീർത്തിവളർന്ന യുദ്ധ-
സാമർത്ഥ്യ,മന്തകസുതന്റെ സുധർമ്മബുദ്ധി,
ശ്രീമൽസുഭദ്രയുടെ കുഞ്ഞിനെഴും മിടുക്ക,-
ക്ഷാമം ഭടപ്രവരർതൻ പ്രധനച്ചൊടിപ്പും,

എല്ലാററിലും തന്നു കണ്ണോട്ടമൊന്നിലും താ-
നില്ലാതെയും വിലസുമപ്പുരുഷോത്തമന്റെ
വല്ലാത്ത ധീമികവുമോതിടുമപ്പുരാണ-
മുല്ലാസഭീതികരുണാത്ഭുതഭക്തി ചേർത്തു!

ഞാനപ്പുരാണകഥയിൽക്കരളൂന്നിയുംകൊ-
ണ്ടാനന്ദമാർന്നൊരുദിനം നിശയിൽക്കിടന്നു;
മാനത്തെ നമ്മളുടെ മാതൃവസുന്ധരയ്ക്കു-
ള്ളൂനം വളർത്തുമതു വാണരുളുംകെന്നുമുള്ളിൽ!

ആമട്ടറങ്ങി വളരെക്കഴിയുന്നതിൻമു-
മ്പാമഞ്ജുവാമൊരു വിമാനവരത്തിലേറി
ശ്രീമത്തപമേന്തുമൊരു മാന്യപുമാനൊടൊന്നി-
ച്ചീ മണ്ണതൻ മുകൾവഴിക്കു ഗമിക്കയായ് ഞാൻ.

തങ്കത്തുടപ്പുനിറം,മാ വിരിമാർവിരിപ്പും
പൊൻകമ്പിയൊത്ത നെടുതാടി,യൊരൊത്തദേഹം,
ഏങ്കൽത്തെളിഞ്ഞ മുഖ,മിങ്ങിനെയപ്പുമാനെ-
ണ്ടെൻകണ്ണുകൾക്കെതിരിൽ മൌനവുമാർന്നിരിപ്പു

“ആരാണി,തെന്തൊരു മഹർഷി? നമസ്സിലോട-
മീ രാജമാനരക്രമങ്ങടെയായിരിക്കാം?
ഹാ,രാജ്യമെതിതെ?—വിടെയ്ക്കു ഗമിപ്പു ഞാൻ?”—ഈ-
ത്തീരാത്ത ചിന്തകളെനിക്കു വളർന്നു മേന്മേൽ.

ഈവണ്ണമൊട്ടു കഴിയെ സ്വയമപ്പുമാനെൻ
കൈ വന്നു തൊട്ടു ‘വരികെ’ന്നൊരു സംജ്ഞ കാട്ടി;
ദൈവത്തെ നാമഖിലമെന്നതു പോലവേ,ഞാൻ
പാവയ്ക്കു തുല്യമവനൊത്തഥ, പിന്തുടന്നു!

തേർ വിട്ടിറങ്ങിയൊരെനിക്കു പരിക്കു മുമ്പി
ലാവിർഭവിച്ചിതൊരു കാഴ്ച, മഹാവിചിത്രം!
ആ വിശാഖിതർ കുരുപാണ്ഡവർ തമ്മിലോരോ
ഭൂവിശ്രുതപ്പടനിലത്തിലെത്തിയത്രേ

National Library
Calcutta.
Acc 1370 dt 23.4.16 Rs 1/-

ഞാൻ കണ്ട കലാക്ഷേത്രം

ഞാനന്നിലസ്സുകളുടൻ മരവിച്ച മട്ടു-
താനമ്പരന്നവിടെ നിന്നു കുറച്ചുനേരം;
ദീനാതപമാണ്ടു നെടുവീർപ്പൊടു പിന്നു ഹാലാ-
സ്ഥലത്തു പാറിയ വിയർപ്പുകളൊപ്പി മേന്മേൽ.

പാരിന്നലംകൃതികൾ, സദ്ഗുണരത്നജാലം
പൂരിച്ച ചെപ്പുകൾ, നമുക്കു മഹേശ്വരന്മാർ,
പേരിജ്ജഗത്തുകളിൽ വിങ്ങിയ പൂരുഷാഗ്ര്യ-
ന്മാരിക്കിടപ്പവർ — മനുഷ്യന മേന്മയെന്തോ!

നില്ലാതുയർന്ന പല ചിന്തകളുള്ളിലല്ല-
മെല്ലാം നിലച്ചപൊഴുതത്ഭുതവായ്പ്പൊടും ഞാൻ
എല്ലായ്പ്പൊഴും തരമൊരോന്നുകൾ വലിപ്പിതിന്നെ-
നുല്ലാസമോടുമവിടത്തിൽ നടന്നു നോക്കി.

കണ്ണഞ്ചുമപ്പെരിയ പോക്കുളമാകെ മുട്ടം-
വണ്ണം നിലാവൊളിനഭസ്സു പുഴന്നു നില്പൂ;
'വിണ്ണഗ്ഗരീനിര കാണരുതെന്നു വെള്ളി-
ക്കിണ്ണത്തിനാലതിനെയീശനടച്ചപോലെ.

ചേർക്കുന്നു ഭീതിയെവനും, ചെറുതാറമില്ല,
ചീർക്കുന്നു ചന്ദ്രികയിലെങ്ങുമതെന്നു തോന്നും—
പാർക്കുള്ളിലെല്ലാ വിധിയാൽക്കൃതമങ്ങുവാങ്ങി-
യാർക്കും നിനയ്ക്കിലതിദുസ്തരമായ്ക്കിടപ്പൂ.

കുന്നായുയർന്ന രഥപംക്തി തകർന്നു വീണ-
ങ്ങൊന്നായ്ക്കിടപ്പൂ പല ചിത്രഗജങ്ങളതന്മേൽ:
'ഒന്നാണു നാമഖില'മെന്നു തുരംഗയൂഥം
തൻനാഥരൊത്തതിനുമേലു,മൊരേടമേവും:

തേർ മാത്രമാണൊരിടം, ആനകൾ മറ്റൊരേടം,
ആ മാതിരിയ്ക്കിവിടെ വാജികൾ, ഇങ്ങു കാലാൾ;—
'നാമാകെയേകമിതി ചെന്നണവോർകളെ'ന്നായ്
പ്രേമാപ്തിയാലഖിലമൊത്തൊരുമിച്ചിരിപ്പൂ

വില്ലു,മ്പു,വേൽ,പരിച,വാൾ,ഗദയെന്നു മുഖ്യ-
മല്ലക്കെഴും ശിതതരങ്ങൾ *മഹായുധങ്ങൾ
അല്ലൽപ്പെട്ടുംപടി നിണത്തിൽ മറഞ്ഞുകൊണ്ടൊ-
ട്ടല്ലങ്ങുമിങ്ങുമവിടെച്ചിതറിക്കിടപ്പൂ!

ഞാൻ കണ്ട കുരുക്ഷേത്രം

ഈടുള്ള മെയ്ക്കവചമസ്ത്രശതം തറച്ചു-
മ്പാടും തുളഞ്ഞു, തനതായുധമിട്ടിടക്കൽ,
മുട്ടംനിണത്തൊട്ടടലിന്നു പലേ തരത്തിൽ-
ക്കേട്ടററ വീരഭടരിഞ്ഞു കിടന്നിടുന്നു.

കാലററു, കയ്യുകൾ മുറിഞ്ഞു, ശിരസ്സുടഞ്ഞും,
കോലം നിറച്ചു ശരപംക്തി തറച്ചിരുന്നും,
ശൂലം പിളർത്തിയ പരന്റെ വയററിൽ നിന്നു
മേലത്ര നീണ്ട കുടർമാലകൾ വീണിടിഞ്ഞും,

വല്ലാതെ മാറിടമടന്നടിയെപ്പയന്നും,
നില്ലാതെ ചാടിയ നിണപ്പുഴയിങ്കലാണ്ടും,
പല്ലാഞ്ഞുകോർത്തു മുഖമൊക്കെ ഞെരിഞ്ഞു,മെന്നെ-
ന്നില്ലാത്ത വേദനയിലന്ത്യശവം കടിച്ചും,

എല്ലാകുമെല്ലുമുഴുവൻ തവിടായു,മൂക്കൻ
തല്ലാൽച്ചതഞ്ഞ തനു നല്ലൊരു പിണ്ഡമായും,
എല്ലായിടത്തു,മൊരുവന്നൊരു നോക്കുകാണാ-
വല്ലാത്ത മാതിരി, കിടപ്പു ഭടാഗ്ര്യർ മേന്മേൽ.

(നിഃശബ്ദ. ക.)

യുദ്ധകാണ്ഡം

കന്താഗ്രമേറ്റുയിർവെടിഞ്ഞു മലച്ച വാജി-
തൻതാഴെ, വാൾപ്പിടി വിടാത്ത കരത്തെ നീട്ടി,
യന്താവൊരാളിഹ കമഴ്ന്നു കിടപ്പു — വീണ്ടും
പൊന്താത്ത മട്ടവനെയീശനടിച്ചമർത്തു!

ഏറ്റുഗ്രശസ്ത്രതതി തന്നുടെമേൽ മറിഞ്ഞു
പോരാറുന്നൊരാളുള്ളു ധരിച്ചുയിർപോയൊരശ്വം
നാറുന്നതിന്നു മുഖമഞ്ഞു തിരിച്ചുകാണ്മൂ:
മാറുന്നിതോ മരണവും മമതാബലത്തെ!

തൻതുണ്ടുകാല്ക്കിടയിൽ വീണ പരന്റെമേൽ, 'ഒക്കെ
പൊങ്ങുമോ ഇനിയു'മെന്നു കടിച്ചുകൊണ്ടേ,
മുണ്ടും പടക്കുതിരയൊന്നിതു ചത്തുപോയി-
ജന്തുക്കൾതൻ പക സഹിക്കരുതാത്തതത്രേ!

കട്ടിത്തഴേറിടുമിരിമ്പുശതത്തലപ്പു
തട്ടിപ്പൊളിഞ്ഞു, പടുമസ്തകമസ്ഥി ചിന്നി,
കട്ടിപ്പുറത്തടികളാമിരുകൊമ്പുമൂഴി-
തട്ടിൽത്തറച്ചൊരു ഗജപ്രഭു ചത്തുനില്പൂ.

ഞാൻ കണ്ട കുരുക്ഷേത്രം

ചത്താലുമെന്തിവനടുക്കവതൊന്നൊടെന്നായ്-
ത്തത്താട്ടശപ്രതിഘനിങ്ങൊരു ഹസ്തിനാഥൻ
എത്തായ്കിലും നിജകിടപ്പിലുയർന്ന കൊമ്പിൻ
കുത്താലൊരാനയുടെ വൻകുടർമാല ചോർത്തു.

മെയ്യാകെയിങ്ങിനെ നിറച്ചരിശസ്ത്രമേററു,
വയ്യാതെ ചത്തു, ഗജമൊന്നു പുറത്തുവീണു;
ഇയ്യാനയിന്നിയുമൊരുത്തനെയമ്പ, തുമ്പി-
ക്കയ്യാൽപ്പിടിച്ച പിടി തീരെ വിടുന്നതില്ല!

ദന്തിപ്രമാണികൾ തുടുത്ത നിണത്തിലാഴ്ത്തി-
പ്പൊന്തിച്ച കൊമ്പുകളിടയ്ക്കു മുറിഞ്ഞപോലെ,
എന്തിക്കിടപ്പതു? കൊടിപ്പടമെത്ത വേണ്ടു
പന്തിയ്ക്കുയർത്തിയ മരങ്ങളൊടിഞ്ഞതാമോ?

കാററത്തടിഞ്ഞൊ,ലിനിണങ്ങളിൽ മുങ്ങി,മററും
മാറററുപോയി,ളകിടാതെ,യതാതിടത്തിൽ
ഏററം നൃപക്കൊടികൾ, ഹന്ത! കിടന്നിടുന്നു:
മാററത്തിനിങ്ങടിപെടാത്ത മഹത്ത്വമില്ല.

താവൽത്തകർന്നൊരു രഥക്കഷണങ്ങൾതന്മേൽ-
പ്പാവം! മരിച്ചിഹ കിടപ്പവർ സൂതരാവാം!
ജീവസ്സുപോയവയിലും പ്രിയമേറിവന്നാ-
ലേവക്കുമായവ വിടുന്നതസഹ്യമല്ലോ!

നില്ക്കട്ടെ,യാരിതു?മനോഹരമാം മുഖത്തൊ-
രർക്കപ്രകാശഭരമിപ്പൊഴുമുജ്ജ്വലിപ്പൂ;
നൽക്കട്ടിള്ളുടുമുടൽ മൂടിയ ചട്ട ചാർത്തു-
മിക്ക്രൂരതമൊരു ഭൂപനിതെന്നു ചൊൽവൂ.

പുല്ലാണു പൂരുഷനു പോർമൃതിയൊന്നു ചൊല്ലു-
മുല്ലാസകാരി മൃദുപുഞ്ചിരിയുണ്ടു ചുണ്ടിൽ:
നല്ലാത്മചാപമരികത്തു വിളങ്ങിടുന്നി-
തെ;—ല്ലാം നിനയ്ക്കിലിതൊരൂർജ്ജിതനായ വീരൻ.

ആരാണിതെന്നു നിരൂപിച്ചിടുമെന്നൊടപ്പോ-
ളാരാലെഴുന്ന മുനി, "കർണ്ണനിതെ"ന്നു ചൊന്നാൻ:
ഹാ, രാജമാനസുയശസ്സെഴുമപ്പുമാനിൽ-
ത്തീരാത്ത ഭക്തിബഹുമാനമെഴുന്നവൻ ഞാൻ.

"വീരക്ക് വീര,നതിമാത്രമുദാരശീലൻ,-
നീരന്ധ്രപൌരുഷപയോനിധി, സത്യസന്ധൻ;
ആരങ്ങയോടു ശരി? ധർമ്മപഥത്തിൽനിന്നു
തോരല്പു കാൽ പതറിടാത്ത പുമാൻ ഭവാൻതാൻ!

എന്നാലുമാളുകൾ ഭവാനഭിമാനമേറു-
മെന്നായ് പുലമ്പുവതിലത്ഭുതമെന്തിനിപ്പോൾ?
അന്നാമമേ ഹൃദി മറന്നടിമത്തരം ന-
ന്നെന്നായ സാധുജനമല്ലി തവാനുജന്മാർ?

ഭൂവിൽക്കിഴിഞ്ഞു നില ചേർന്നിടുമിന്ത്യ ധർമ്മാ-
ധ്വാവിൽച്ചരിച്ചു തനതാസ്ഥി വിടാതെ വീണ്ടും
ആ വിശ്വവന്ദ്യപദമാർന്നു ഭവാനെയുള്ളിൽ
ബ്ഭാവിച്ചുയർന്നിടുവതിൽക്കനിയട്ടെ ദൈവം"

ഈമട്ടു ഞാൻ പലതുമുള്ളിൽ നിനച്ചുകൊണ്ടു-
ക്ഷാമപ്രഹർഷമൊടു മറ്റൊരിടത്തു ചെന്നേൻ—
ഹാ, മന്നിവാരിതടമെന്തൊരു വസ്തു തീർത്തു?
നാമപ്പുമാന്റെ ജനിയെത്ര ശപിച്ചിലാവും!

ആരാൽക്കിടപ്പൂ സുകുമാരശരീരരേറെ-
പ്പേരാടലാക്കമുള്ളവാംവിധമങ്ങുമിങ്ങും:
വീരാതിവീരനൊരു സുന്ദരനുണ്ടുറങ്ങും
നാരായണന്നു ശരി തത്ര ശയിച്ചിടുന്നു!

കാമന്നുഖത്തരിജ്ഞനം തൃണമെന്നു ചൊല്ലു-
മാമട്ടിലപ്പൊഴുതുമുണ്ടൊരുദാരഭാവം:
ഹാ, മന്നിലെപ്പൊടി പുരണ്ടെഴുമാവപുസ്സിൽ
പ്രേമം വളൎത്തുമൊരു സൌഭഗമുല്ലസിപ്പൂ!

സാഹന്തരാൎപ്പല മഹാരഥർ ചേൎന്ന പത്മ-
വ്യൂഹം തനിച്ചു വിമഥിച്ചൊരു കൊച്ചുവിരൻ
ആഹന്ത, പാൎത്ഥസുതനാമഭിമന്യുവാണി-
ദ്ദേഹം!—ചതിപ്പുണിയിലൊക്കടിതെറുകില്ല!

*   *   *   *   *   *   *

*   *   *   *   *   *   *

"പ്രാണന്നും പ്രാണൻ."

(മഞ്ജരി)

I

എൻകൊച്ചുകൈപ്പിടിയ്ക്കുള്ളിലടങ്ങുമി-
ത്തങ്കക്കുടത്തെ ബ്രഹ്മാണ്ഡമാക്കി
വീണ്ടുമെൻകയ്യിലൊതുക്കിത്തരുന്നു, ഹാ,
നീണ്ടുനില്ക്കുന്ന നിന്നിന്ദ്രജാലം!

ഇമ്മറ നീങ്ങി*യൊന്നങ്ങയെക്കാണുമോ,
നിമ്മറാനിഷ്കളപ്രേമമേ, ഞാൻ!

II

പുൽകളെപ്പുൽകിനിന്നൂഴി നഭസ്സണി-
ക്കൽകളിൽച്ചേർക്കുന്ന ദീർഘനോട്ടം;
വെൺതലപ്പാവൊത്ത കുന്നിനെപ്പാത്താഴ-
ത്തൻതിരശ്ശോലുന്ന മന്ദഹാസം;
ദിങ്മുഖത്തിങ്കലേ മൂടൽ കണ്ടാർദ്രമാ-

മംബുജം തേടും വിവർണ്ണഭാവം;
വാനിൽപ്പറന്നിന്ദ്രനീലപ്പൊടികളെ
വാരിക്കൂട്ടുന്ന വൻനിശ്വാസംതാൻ
മൂക്കിലെ മുൾച്ചെടിതൻമുടിയെഞാനും
ചിക്കുമ്പോൾ കൈക്കൊള്ളും നമ്രമുഖത്വം;
മൂടും കരിമ്പടം നീങ്ങിത്തെളിഞ്ഞു ചാ-
ഞ്ചാടുമിളംപൂവിൻ പൊൻകുമ്പിളിൽ
ഓമൽത്തേൻ തൂകുന്നൊരുല്ലാസലക്ഷ്മിതൻ
കോമളഗണ്ഡത്തുടുപ്പുവർണ്ണം;
നിഷ്ഠുരവെയിലിനു നേരിട്ടു കാണിക്കും
നിർന്നഗാനെഞ്ചിന്റെ വിശാലത്വം;—
ഈവകസ്സർവ്വമനോജ്ഞപദാർത്ഥവും
താവകരൂപത്തിൻ തൂനിഴൽ പോൽ!

പൂഴിത്തരിയെച്ചവുട്ടുമ്പോൾപ്പോലുമ-
റ്റുണ്ണുന്നസൌഭാഗ്യത്തെറ്റുണ്മേനോ ഞാൻ!

III

ആപത്തുകൊണ്ടെന്നുമന്ധത വാഴ്ത്തിക്കും
കോപക്കരുവാളിപ്പാർന്നൊടവും,

ഉള്ളിലിടർക്കരിഞ്ചേറു കട്ടപ്പിടി-
ച്ചുള്ളോരു വാർദ്ധക്യക്കൺകുഴിയും,
നീളെത്തെളിയുന്ന നിന്നല്പജ്യോതിസ്സിൻ
നാളത്താലാനന്ദദീപ്തമത്രേ!
കൊച്ചുതൃണങ്ങളെപ്പൊൻകുറി ചാർത്തിക്കും
സപ്തകരങ്ങൾ നിൻസൂക്ഷ്മരൂപം
ഏതാണ്ടെഴുതിയും മാച്ചും, മഹോ, "നേതി
നേതി" വാക്യാർത്ഥത്തെക്കാണിക്കുന്നു!

അന്ധതമിസ്രവും നിൻതിരുമെയ്യാക്കു-
ണ്ടെന്തൊരാ കോൾമയിർക്കൊൾവതോ ഞാൻ!

IV

പാഴ്മരക്കൂട്ടത്തെപ്പട്ടാട ചുറ്റിപ്പൂ;
പാറപ്പുറങ്ങളെ ചുംബിക്കുന്നു;
വാനിനെപ്പൊൻനറുംകുങ്കുമം ചാർത്തിപ്പൂ;
വാട്ടം ലതകളെത്താലോലിപ്പൂ;
കാറും കടക്കാത്തുറുങ്കിൽക്കളിക്കുന്നു;
ചീറുന്ന ഖഡ്ഗത്തിൻ മുമ്പിൽ നില്പൂ;
ചൂളം നദികൾക്കു തള്ളലുണ്ടാക്കുന്നു;

ചൂടറ്റ വെയിലിൻ ചുണ കെട്ടപ്പൂ;—
ഹാ, ലോകസംഗ്രഹകാരികളല്ലോ നിൻ
ലീലാവിലാസങ്ങൾ ശാശ്വതങ്ങൾ!

രാവും പകലുമാംശ്വാസനിശ്വാസങ്ങൾ
താവുമിപ്പാരിൽ ഞാൻ ചെയ്തതെല്ലാം
പ്രാണനും പ്രാണനാമങ്ങേക്കു പൂജന-
മാണെന്നനുഭവം തോന്നാവൂ മേ

തങ്കത്താരൊത്ത കൈകൊണ്ടൊരു വിരുതി-
ലഴിച്ചിട്ട കാർകൂന്തലാൽത്ത്ര-
ക്കൊങ്കപ്പൊൻചെപ്പുതന്മേൽ വികചകുവലയ-
സ്രക്പട്ടംമാറിൽ ചാർത്തി,
ഏന്തൽച്ചായും കടാക്ഷത്തൊടു തുടുകവിളിൽ-
ത്തൂവിയൽപ്പം പൊടിഞ്ഞെൻ
മങ്കത്തയ്യൊന്നിരുന്നോരകമലിയുമിരി-
പ്പാണുപാസിപ്പതീ ഞാൻ!

ഹിതകാരിത്വം.

"ഇതരന്നുയിർ ഞാനൊടുക്കയോ?
ഇതരൻതാനിവനൊത്തുലക്കയോ?"
ബത, നാമിതു നോക്കിനില്ക്കവേ,
ഹിതകാരിസ്ഥിതി കീഴ്പെടുന്നതേ.

ഒരുപാടു സുഖങ്ങൾ തങ്കൽ വ-
ന്നൊരുമിച്ചാൽ മതി തോന്നിടാത്തവൻ,
പുരുസങ്കടമന്യരേറുവാൻ
പൊരുതുന്നൂ മനുജൻ, കഷ്ടമേ!

മതി യുദ്ധം; ഇതേവരെപ്പരൻ
ക്ഷതിയേല്ക്കുന്നതിനായ്ക്കൊതിച്ചു നാം
ഗതികെട്ടുകഴിഞ്ഞു: മറ്റുമ-
ന്നതിയിങ്ങു സ്പൃഹിതൈഷികൾക്കതാൻ.

ഇതരന്നിടരെത്രമേലുമി-
ങ്ങുതകാൻ കാട്ടുമൃഗങ്ങളും പോരുമേ;
നിതരാം മനുജന്നു ചേർന്നതി
ഹിതകാരിത്വമനുത്തമം ഗുണം.

ഉലകൊക്കെയുമൊന്നുതന്നെയീ
നില തോന്നുന്നതു തോന്നൽ മാത്രമേ;
അല,മന്യനു പീഡ ചെയ്പ്പതിൻ
ഫലമാത്മാവിനു വന്നുകാണ്മൂ നാം!

പരമുക്തി നമുക്കു കിട്ടുവാൻ
പരമാത്മാവെവനസ്വതന്ത്രനായ്,
പരപീഡനതൽപരങ്കലാ-
പ്പരമേശൻ ഭവുകം വരുത്തുമോ?

ഉടലിൽനിന്നെഴുമേതു ഭാഗവും
സ്ഫുടമന്യോന്യഹിതൈകവൃത്തിതാൻ;
തടവറ്റുമൊത്തു വാണു നാ-
മിടരന്യന്നരുളുന്നതത്ഭുതം!

തനതാഗ്രഹമേ നിറുത്തിയേ-
ധനാഢ്യൻ ലോകഹിതം നടത്തുമോ,
ജനതയ്ക്കവനീശ്വരൻ—വൃഥാ
കനകം ചാർത്തിയിരിപ്പു ഭൂമിപൻ

ഹിതകാരിത്വം

“പരാനന്ദയിലുള്ളമിപ്പുവ-
ക്കരവേറും പക്ഷമിങ്ങു കൈവരും”—
ചിരമിയ്യൊരു കാഴ്ച കാട്ടിയി-
ബ്ഭരതക്ഷോണി, സ്വപുണ്യശാലിനി!

ഒരു കാട്ടുപുലിക്കു താങ്ങുവാ-
നരുതാത്തുള്ള വിശപ്പു കാൺകയാൽ
തിരുമെയ്യതിനാരശിപ്പതി-
ന്നരുളീ, ബുദ്ധനവൻ ജയിപ്പുതേ!

ഒരുവന്നുപകാരമററഴൽ-
റ്റെപ്പുരുമക്കളുടൽ പേറിയിന്നു നാം
മരുവുന്നു, മഹർഷിമാർ ജനി-
ച്ചൊരു പുണ്യാവനി കൺനിറയ്ക്കുവാൻ.

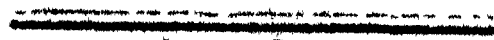
ഭുവനൈകഹിതത്തെ നോക്കി വാ-
ണവർ പൂജ്യത്വമെടുത്തു പൂർവികർ;
അവശം പരദാസരായി നാം,
ശിവനേ, സ്വാത്മപരത്വമേറിയോർ!

പുളകാങ്കുരം

പണമെന്തിനു, വിദ്യയെന്തിനു,ൽ-
ബ്ബന്ധുക്കെന്തിനു മൂർഖരാക്കിൽ?
ഗുണമന്യഹിതപ്രവൃത്തനാ-
വണമെന്നേ നലഹേതുവായ്‌വരൂ.

സ്ഥിരമല്ലിഹ ജീവിതം: ദൃഢം
മരണം, ഹന്ത, ജനിച്ചൊരേവനും:
പരനുഹിതങ്ങൾ ചെയ്ക നാം
പരസൌഖ്യത്തെയെടുക്കയുള്ള നാൾ.

പരരുടെ ഹിതമെന്തൊന്നായതാവുന്നവണ്ണം
പരമസുഖമനുഷ്ഠിച്ചുത്തമസ്ഥാനമേറി
വരമുനികൾ പിറന്നുള്ളിന്ത്യ, നീ നിൻെറ ലോകോ-
ത്തരമഹിമ വളർത്തിക്കാട്ടി വീണ്ടും ജയിയ്ക്കു!

ഓണക്കാഴ്ച.

(മഞ്ജരി)

ഓണമായോണമായെന്ന പഴമൊഴി
കാണുന്നു കാലച്ചുരങ്ങളിൽ വീണ്ടും
ആവശ്യമെന്തോ സമസ്തവും ലോകത്തി
നാവത്തിലുള്ളോണമെന്നായിരിക്കാം
അല്ലെങ്കിൽ നമ്മൾതൻ കീർത്തനം കേൾക്കുവാ-
നല്ലല്ലോ വീണ്ടുമുദിപ്പൂ സൂര്യൻ!

മണ്ണിന്റെ പച്ചപ്പുൽപ്പട്ടു കണ്ടുണരായ
വിണ്ണിൻകരിമുഖമെങ്ങു പോയി?
നേരേമറിച്ചു,തിൻപ്രേമപ്രകാശങ്ങൾ
താരങ്ങളായി മുളച്ചു രാവിൽ
ചുംബനം ചെയ്കയായുന്മുഖീഭൂതമാം
നമ്മുടെയാമ്പലപ്പൂനിരയെ
വാഴപ്പഴങ്ങൾതൻ വർണ്ണമെടുത്തെത്ര
വാഴുന്നു വാസരം സന്ധ്യതോറും
അങ്ങിങ്ങു വാനിടത്താരോ പരത്തിയ
പിംഗളവർണ്ണമാം മേഘവൃന്ദം

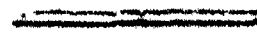
മുററും പകർന്നിതാ കാണുന്നു, പുന്നെല്ലു
മുററത്തുണങ്ങുവാനിട്ടതായി.
മാറുകെന്നാർത്തു കയർത്ത പുഴയുണ്ടു
തീരത്തെത്തൊട്ടു തലോടിടുന്നു;
അങ്ങുള്ള വൃക്ഷലതാദികളാററിനോ
ഭംഗിയും പ്രൌഢിയുമേററിതാനും.
ചെററക്കുടിലിലും കൊട്ടാരക്കെട്ടിലു-
മൊററപ്പരിചോടേ വാണരുളി
നിഷ്കാമപൂജനമേല്ക്കുന്നു വിശ്വേശൻ,
തൃക്കാക്കരെയപ്പനെന്ന പേരിൽ.
കേരളഭൂഖണ്ഡമൊക്കെയുമൊന്നിച്ചി-
ന്നാടിനില്ക്കുന്നിതാഹ്ലാദത്തിൽ.
എന്നാലിന്നൈസർഗ്ഗികാഖണ്ഡസൌഭാഗ്യം
നന്നായ് നുകരുവാൻ കണ്ണെവിടെ?

മുററുമപാരതയേയും താനിട്ടൊരു
ചുററിനൊതുങ്ങിത്താൻ കണ്ടു കണ്ണേ,
വേലിവരമ്പാൽപ്പകുത്ത നിലത്തല്ലോ
വേണ്ടു കൃഷിപ്പണി നിൻനോട്ടത്തിൽ.
തൻപിടിക്കുള്ളിലൊതുങ്ങണം ബ്രഹ്മാണ്ഡം;
സമ്പൂർണ്ണകാമനാണെന്നു മർത്ത്യൻ.

കാണക്കാഴ്ച

അക്കൈവിരൽപ്പാടെങ്ങുണ്ടങ്ങു വൈകുണ്ഠം;
ദുഃഖവും സഹ്യമാ മുദ്രവെച്ചാൽ.
എൻറയോണീശ്വരൻ — ആദ്ധ്യാത്മികാംഗമ-
മെന്നുമിപ്പൊൻചെപ്പിലിട്ടു പൂട്ടി
കാവലായ് നില്ക്കുന്ന മാനുഷബുദ്ധിയെ-
ക്കേവലത്വത്തിനും തൊട്ടുകൂടാ.
അപ്പുതൻ പൂക്കളുമഗ്ര്യതാരങ്ങളു-
മൊപ്പം രമിച്ച മടിത്തടമേ,
ഏകത്വമാനന്ദമെന്ന തത്ത്വത്തിനു-
ള്ളകദൃഷ്ടാന്തമാമോണനാളേ,
അങ്ങേക്കനുഗ്രഹപാത്രങ്ങളോ, ഹന്ത,
ഞങ്ങൾ വിഭിന്നതാരാധകന്മാർ!

അല്ലെങ്കിലന്ധതമിസ്രത്തെയാദിത്യ-
നാക്കിയ ചക്രത്തിരിച്ചലിൻറ—
കറ്റമണൽത്തരിയാലെയീ ബ്രഹ്മാണ്ഡ-
മൊട്ടുക്കിളക്കിടും വൻചെപ്പിൻറ—
മറ്റൊരു രൂപംതാൻ സ്വാത്മമാം സ്വർഗ്ഗത്തിൽ
മർത്ത്യരെയെത്തിച്ച കാൽത്തള്ളപ്പം!

വൈരുദ്ധ്യം

(മഞ്ജരി)

I

അമ്മ മടിയിൽ വെച്ചൊന്നു ചിരിക്കുകെ-
ന്നമ്മവൈചിത്ര്യം കൊഞ്ചിക്കൊഞ്ചി
പിഞ്ചുകരങ്ങളാൽ 'ത്താപ്പുകൊട്ടി'ച്ചതു-
ണ്ടെൻചരിത്രത്തിലൊരദ്ധ്യായത്തിൽ!
*ഇന്നു ഞാൻ കാണുന്നതെന്തും കരിമുഖം;
ഒന്നുമില്ലെന്നെയാശ്വസ്തനാക്കാൻ—
എന്തോ വെറും മൂടലാമമ്മുകൾമ്പ് ഭാഗ-
മെൻെറ നേർക്കൊട്ടൊട്ടിളിച്ചുകാട്ടും!
കുട്ടികളൊത്തുമായ് പൊറുവീഴമ്പൊഴേ
പൊട്ടിക്കരയുവതെത്ര സാർത്ഥം
ബാല്യ,മാരോമനം മാനുഷജീവിത-
നാടകത്തിനുള്ള നാന്ദിഗാനം!
ഞാനിച്ചവുട്ടുന്ന കല്ലിൻമുനകളാം
ചാറിൻ നവരത്നരോചിസ്സുകൾ;
ജീവിതച്ചൂളയിലാളിടും തീജ്വാല-
യാവാമമരത്വമുദ്ര നമ്മിൽ;—

എങ്കിലും

ശോകമാകും വള്ളം വെച്ചുകിട്ടിടണം
ലോകമേ, നിന്റെ വള്ളച്ചുഴിയെക്കുന്നോ!
ആവട്ടെ, ഭാവിയിലുണ്ടുഷസ്സെങ്കിലു-
മീ വഴം ച്ചൂരിരുട്ടെത്ര ഘോരം!

എങ്കിലുമിങ്ങൊരു പൂഴിത്തരിയുമി-
ല്ലെൻകരളൊട്ടിപ്പിടിച്ചിടാതെ;
പേമുറയിട്ടും ഞാൻ കെട്ടിപ്പുണരാതി-
ല്ലീ മണ്ണിലിന്നു നിഴൽപ്പാടൊന്നും!

II

വമ്പാർന്ന കാലപ്രഭേദത്തിൻ കളിത്തല്ലി-
ലെൻഭാഗ്യചന്ദ്രൻ തെറിച്ചുപോകെ,
ഉത്തമസ്സാമെൻമനസ്സിൽ പകച്ചുപോ-
ലസ്തമിക്കുന്നസ്സന്ധ്യയെങ്ങുമേല്ക്കേ,
മന്നിനാൽക്കേവലം തള്ളപ്പെട്ടുള്ള ഞാ-
നെന്നിൽത്തിരിച്ചുവന്നെത്തി വീണ്ടും
എൻചുടുചോര പേർത്തിറ്റിറ്റുവീണൊരാ-
സ്സഞ്ചാരമാർഗ്ഗത്തെസ്സംസ്മരിക്കേ,
ഓരോ കരിങ്കൽനുറുങ്ങുമെൻകണ്ണുകൾ-

ക്ഷേത്രമോ മഹേശ്വരലിംഗമായി!
പുല്ലിൻകൊടികളോരോന്നുമെന്നുള്ളില-
കല്യാണകൃഷ്ണന്റെ മൈവടിവായ്!
ദുഃഖമേ, നിയ്യെങ്ങു തൃക്കഴൽ ചേർപ്പത-
ങ്ങൊക്കെയും ശ്രീകോവിൽതന്നെയല്ലോ!
നിൻമുമ്പിലെത്തിയ നെഞ്ചിൽപ്പതിയുന്നു
നിർവ്വാണത്താമരമൊട്ടു താനോ!

എങ്കിലുമമ്പലംതന്നിലേ താമസ-
മെന്നാക്കുവാൻ മമ തോന്നുന്നില്ല;
തേവിടിപ്പെണ്ണിന്റെ മെത്തയും വെയിലെരി-
പ്പാഴ്‌വെണ്മണൽപ്പരപ്പായിട്ടില്ല

III

നാഗങ്ങളായാലും പൊൻചെരിപ്പിട്ടാലും
വെന്തുന്ന കാൽകളിൽ മുള്ളുകൊൾകെ,
ഉന്തുന്നു പിന്നെയും പിന്നെയും പിന്നിൽനി-
ന്നെന്തോ വിമോഹമൊന്നിജ്ജനത്തെ!
കണ്ണുനീർ വീണു കുതിർന്ന കാൽവെപ്പുകൾ
മണ്ണിലെഴ്ലാണ്ടുപോലെഴ്ലാണ്ടിരിക്കെ,

എങ്കിലും

മുമ്പിലുണ്ടെന്തോ മഹാമേരുവെന്നു ഞാൻ
പിമ്പോട്ടു നോക്കാതെ പാഞ്ഞിടുന്നു!
പൊട്ടിക്കരയലാണാരംഭമോ വീഴ്ച-
മുട്ടലവസാനമീവിധത്തിൽ,
ചെന്നെടത്തേതാണ്ടു പിന്നെയും ചെന്നിടും
ദുർന്നിവാരമൊരു ദീർഘയാനം,
ചക്രവാളാന്തരത്തമ്പുമടിച്ചുകൊ-
ണ്ടി,ക്കണ്ടേറാള്ളൊക്കെ ഞാൻ നടത്തി—
പൊട്ടിച്ചിരിയോടു കൂടിയാൽക്കണ്ണുനീർ
പൊട്ടിയിട്ടല്ലാതെ കണ്ടതില്ല;
തങ്കത്തുടുപ്പു തെളിയുന്ന സന്ധ്യപോൽ
പങ്കിലമാകാതിരിക്കയില്ല.

എങ്കിലും കാലത്തോടെന്നുടെ വാദമ-
ത്തിങ്കളീയല്ലിലാണെന്നുതന്നെ;
എപ്പോഴായാലും വിണ്ണിങ്ങുതാനിട്ടേച്ചാ-
ണൽപ്പതിച്ചീടുകെന്നന്ത്യശാപം!

നീളുകതന്നെ പിന്നെയും പിന്നെയും!
എന്തിനെന്നെപ്പറയുന്നു, ദുർവ്വിധി
ബന്ധുവാമെനിക്കൊട്ടനാൾകൊണ്ടെന്നോ?
പിന്തിരിഞ്ഞു നോക്കുമ്പോഴെൻ നാവൊട്ടും
പൊന്തിടുന്നില്ലതിനെഗ്ഗൂപിക്കുവാൻ.
മണ്ണടിഞ്ഞൊരു വിത്തു മുളച്ചുണ്ടാം—
വർണ്ണമെന്നും നിലക്കൊള്ളുമൂഴിയിൽ—
കൂട്ടിമുട്ടും തമസ്സുകൾ നിന്നുമു-
ള്ളട്ടമുണ്ടാകുമന്തരീക്ഷാന്തരേ—
എത്രയേറെ വിട്ടോടുന്നുവോ പക-
ലെത്രയെത്ര വന്നിങ്ങോട്ടുകതാൻ!

ഈ വിചാരങ്ങൾ ചെന്നു പതിഞ്ഞതോ
ദ്യോവിൽ മിന്നുന്ന പൊന്നിൻകുറിപ്പുകൾ!
താരകങ്ങളേ, നിങ്ങളിലോരോന്നും
പാരിനൊപ്പമുള്ളോരോ പ്രപഞ്ചമോ?
ഈവിധം ഭവാന്മാരല്പമാരാനും
ഭൂവിതിൻ ഭംഗി കണ്ടു രസിക്കുന്നോ?
വെൽക, വെൽക, തമസ്സേ, ജഗത്തുകൾ-
ക്കാകെയങ്ങുതാൻ തേജസ്സരുളുന്നു!
വെള്ളയാമൊരു പൂച്ചിൽ മയങ്ങുമി.

എന്റെ സുഖം

ജ്ഞുള്ളവരാരിവില നിൻപ്രാഭവം
ഗാനകേളികളെന്തിന്?–ല്ലിന്നേഴം
മൌനശീലമേ പൂർണ്ണതതൻഗുണം!
വീണ്ടും വീണ്ടുമപൂർണ്ണതയിങ്കലേ–
ക്കാണ്ട കണ്ണുനീരിതഞ്ഞും നകന്നതേ:
"എത്രകണ്ടിരുൾക്കൊള്ളാമൊരല്ലിനെ–
ന്നദ്ദിഗന്തത്തെ പേർക്കറിയിസ്സുണം—
കാലചക്രം തിരിയുന്നതിയൊരു
കാര്യസിദ്ധിയ്ക്കു വേണ്ടിയാണെങ്കിലോ,
പോരും പോരുമതെന്നൊരു പുഞ്ചിരി
പോലെ വെണ്മറ്റെഴുന്നിതു വാനിടം"

സത്യമെന്നതിൻ മംഗളത്രാമു
ണ്ടിദ്ധരയിലും പാഴ് നിഴലെന്നിയേ
ക്കൂരിരുട്ടിന്നടിസ്ഥം പ്രസാദമി
ഞ്ചേറിയേറി പ്രഭാതമായ്ത്തീരുന്നു!

ചാട്ടുകന്തങ്ങൾ ചുററും നിരന്നവ–
ന്നാട്ടവിദ്യകൾ താനേ പഠിയുന്നു:
മർത്ത്യജന്മത്തിനുള്ളിൽക്കിടപ്പുണ്ടി
സ്സത്യദിവ്യതയെങ്കിൽസ്സഖിതൻ ഞാൻ.

നിസ്സാരം

(മഞ്ജരി)

I

കല്ലോലമാലയിൽ .. ആരുടെ ലീലയോ?—
വെള്ളാരങ്കല്ലൊന്നു വന്നു വീണു.
വാരററ ശൂക്കതാൻ മററുള്ളവയൊത്തു
വാരിക്കരസ്സുക്കളെല്ലാമൊന്നാണിതും
അത്രമേലർക്കൻെറ ചുംബനത്താൽത്തെളി-
മുത്താസ്സിടകയ്യി മുഗ്ദ്ധവാസ്സ
മുത്തുചിപ്പിസ്ഥലി, ബന്ധതമിസ്രത്തി-
ലെത്തുവാനാറെക്കൊതിസ്സുയാലോ,
വീണ്ടുമഗാധത്തി, ലാഴമളന്നള-
ന്നാണ്ടുതുടങ്ങിയതാം:— ഹീറിയാം!
സൈരമായ് വിശ്രുതസ്ഥാനത്തു നില്ക്കുന്ന
താരങ്ങൾ കണ്ടിരിക്കുന്നു രണ്ടും.
അല്ലെങ്കിലഭ്രഗോളങ്ങൾ മററുമി-
കല്ലിൻെറ രൂപാന്തരങ്ങളാമോ?
സർവ്വംവിഴുങ്ങിയാം ശൂന്യതയിങ്കലി-

സ്സംശയം പിന്നെയുമിട്ടു പാഴിൽ;
ബാലകൻ ഞാൻ വിശ്വപ്രകൃതിതന്നുട -
ചേലയിൽ വീണ്ടും പിടിച്ചുതൂങ്ങി!

ഇച്ഛയുണ്ടായില്ല, ദുഃഖമുണ്ടായില്ലൊ, -
രൊററക്കിളിയും പൊങ്ങിയില്ല;
ഇപ്പുരമാണവോ സ്വാഗതം ചെയ്യുവാൻ
നില്പതാരാണിങ്ങപാരതയോ?
ഇച്ഛയാ തെന്നലും താരാട്ടുവാനൊരു
കൊച്ചലയേയും ജനിപ്പിയ്ക്കാതെ,
കണ്ണിൽപ്പെടാവുന്ന മണ്ഡലമില്ലാതെ,
വിണ്ണും താരകവുമുൾച്ചേരാതെ,
പുല്ലുമടിച്ചാർത്തിന്നുമാവശ്യമില്ലാതെ,-
യക്കൊട്ടും കാററിലും പെട്ടിടാതെ,
എങ്ങു നിന്നെന്നുമെങ്ങോട്ടെന്നുമില്ലാതെ,-
യെന്തിനാണെന്നുമറിഞ്ഞിടാതെ,
നിസ്സാരജീവിതാവസ്ഥയെക്കാട്ടിക്കൊ -
ണ്ടിസ്സന്ധ്യ കീഴ്പോട്ടു പോയിടുന്നു.

11

വെൽക നീ, വെൽക നീ, നിസ്സാരഭാവമേ,
ലോകത്തിൽ മേന്മകൾക്കാധാരമേ!
നഗ്നതയെന്നൊന്നു മൂലമായല്ലയോ
നൽപ്പട്ടുടുപ്പു വിലപ്പെടുന്നു?
വിജ്ഞാനത്തിന്നു വിശിഷ്ടത കിട്ടുന്ന-
തജ്ഞാനത്തിന്റെ കൈവേലയാൽത്താൻ.
ഏതൊരു ദീപ്തിയും ദീപമാണെങ്കിലി-
യന്ധകാരങ്കൂട പിന്നിൽ വേണം.
വെൽക നീ, വെൽക നീ, നിസ്സാരഭാവമേ,
ലോകത്തിൽ മേന്മകൾക്കാധാരമേ!

അല്ലെങ്കിലീയൊരു മൺതരി ചൊന്ന നീ
ന്നില്ലെങ്കിലെങ്ങുതാൻ ബ്രഹ്മാണ്ഡവും?
കെല്ലാറ്റെങ്കിലുമെൻകയ്യും ചെല്ലാഞ്ഞി
ലപ്പോഴേ നിശ്ചലം കാലചക്രം!

കാലത്താഴ്ത്തിരപോതിരക്കങ്ങളി കഴി-
ഞ്ഞെത്തും വിമുഗ്ദ്ധാക്ഷിതൻ
ബാലപ്പൂമുട്ടുമാലയിൽപ്പൂമിളളും
ക്കൂട്ടം കരിക്കുട്ടിനാൽ
ചേർന്നെഞ്ചും പളുങ്കാംശുദാംബരമണ-
ല്പ്പാത്രേന്ദ്രമാതാൻ തൻകര-
ത്താലംബിച്ചുകരിച്ച ചിത്രചഷകാ
സ്വാഹം ജയിക്കുണമേ!

